

**TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK**

**Anketa:
Bo jedrsko
odlagališče
v Halozah?
Stran 4**

Priloga: Pomladni Tednik

HIT* FAST FOOD
UR. 25. MAR. 13. PJE
Tel. (062) 776-518

**SAMOPOSTREŽBA
natura**
☎ 062 776-361

TEDNIK

LETO XLV. ŠT. 11

Ptuj, 19. marca 1992

CENA 30 TOLARJEV

»Če jih ne porabimo to zimo, bodo pa za prihodnjo!«

Foto: I. Ciani.

Praznovanje materinskega dneva

ORMOŽ

V športni dvorani v Veliki Nedelji bo v nedeljo, 22. marca, potekala proslava v počastitev materinskega dneva na temo DRUŽINA-ZAVETJE OTROK, ki jo tokrat pripravljajo vse politične stranke občine Ormož. Kulturni program bodo pripravili Velikonedeljčani, s štiridesetminutnim koncertom bo nastopil tudi zbor sv. Viktorina iz Ptujja.

Vstopnina oziroma zbrani prostovoljni prispevki so namenjeni dvema družinama iz Hrvaške.

SLOVENSKA BISTRICA

Slovenski kršćanski demokrati vabijo vse žene, matere in tudi druge na praznovanje MATERINSKEGA DNEVA, ki bo v nedeljo, 22. marca, ob 17. uri v Slomškovem domu v Slovenski Bistrici. Po besedah ob materinskem dnevu bo potekal bogat kulturni program, v katerega so vključili otroški, in mladinski pevski zbor cerkve sv. Jeronima, ženski pevski zbor iz Venčesla ter vaberske fante.

VT

Kot kaže, so v Mercatorju Izbi-ri — Panoniji Ptuj uspeli obuditi tradicijo včasih popularnih in elitnih trgovskih plesov. Velika dvorana restavracije v Kidričevem je bila namreč v soboto, 14. marca, polna kot že dolgo ne.

Tudi letošnji Mercatorjev ples so obogatili z modno revijo popomladnih in poletnih modelov tekstila in obutve. Manekenke in manekeni mariborske skupine Kaj, ki jo vodi Iris Lupša, so prikazali nekaj novosti; v celoti gledano je bilo dogajanje na podaljšanem odru skozi dvorano prikaz prisotnosti preteklosti, ki hkrati briše sednajst in napoveduje prihodnost. Prevladovali so muralisti in nova ženska linija leona.

Doživetje je bil nastop plesnih parov ptujске plesne šole Fredey, ki je zadnje čase uspešna na tekmovalnem področju. Mnogi so zaploskali tudi TV napovedovalcu in imitatorju Sasa Hribarju ter se skoraj do jutra vrteli ob zvokih skupine Magnet.

—OM Modna revija je bila paša za oči. (Foto: M. Ozmeč.)

V Ptujju bo carina!

Tako so se dogovorili na petkovem sestanku v Ptujju, ki se ga je udeležil tudi direktor republiške carinske uprave Franc Košir s sodelavci. Delati naj bi pričela čimprej, v prvi etapi kot izpostava carinarne Maribor. Opravljala bo carinske storitve za cestni in železniški tovorni promet. Kot je povedal predsednik ptujskega izvršnega sveta Branko Brumen, bodo v ptujski carinski izpostavi opravljali okrog 95 odstotkov vseh carinskih storitev, tako da bo še samo izjemne zadeve treba reševati v Mariboru.

Carinska izpostava bo imela sedež v industrijsko-podjetniški coni ob Rogozniški cesti, kjer je tudi železniški tir. Za izvedbo projekta carinske službe so na petkovem sestanku ustanovili projektno koordinacijsko skupino, ki jo vodi Danica Gajzer, članica ptujskega izvršnega sveta za industrijo in gradbeništvo. V njej

sta še namestnik upravnika mariborske carinarne in predstavnik Kmetijskega kombinata Ptuj. Skupina bo že v kratkem izvedla natečaj za opravljanje gospodarske koncesije v okviru carinske službe. Podjetnik, ki bo dobil koncesijo, bo tudi investiral v prostore in uredil vse potrebno za opravljanje službe.

Da se v Ptujju uredi carinska služba, so že 17. oktobra lani zahtevali ptujski gospodarstveniki. Izvršni svet je pobudo sprejel in jo prenesel v republiko, kjer so jo sprejeli. Republiška carinska uprava je prejela dvajset takšnih pobud; uresničene bodo le tri, med njimi je ptujška. Predsednik izvršnega sveta je prepričan, da bo odprtje carinske službe v Ptujju prispevalo k lažjemu in boljšemu poslovanju ptujskega gospodarstva, ki je še v 30 odstotkih vezano na trge bivše Jugoslavije.

MG

Obujena tradicija trgovskih plesov

So Haloze res žrtev?

Marsikdo v Ptujju je že prepričan, da bo jedrsko odlagališče srednje in nizko radioaktivnih odpadkov v Halozah. Marsikdo že črno slika jedrsko prihodnost Halož in marsikje že razmišljajo, kaj bi se dalo v zameno za to dobiti. Ne prvi in ne drugi pa najbrž ne vedo, da je iskanje lokacij na pol poti in da je vseh 36 lokacij zaenkrat enakovrednih, čeprav jih je največ v Halozah — 24. In da do slej nihče v občini še ni ničesar določil, ker so bile študije povsem kabinetne in bodo raziskovalci šele maja pričeli raziskovati na terenu.

Morda bi se bilo dobro spomniti, da panično bezljanje ni še nikomur prineslo nič dobrega. V naslednjem koraku — ko bodo pri izbiri lokacije upoštevali tudi družbene interese — pa bo potrebno nadrobno argumentirati, zakaj Haloze nikakor — predvsem z družbenega vidika — niso primerne.

Na primer da bi bilo dobro argumentirati takole: Za razvojne študije v Halozah smo porabili toliko in toliko dolarjev, v njih prevladuje koncept naravi prijaznega kmetovanja, predelave kmetijskih pridelkov in turizma, ki naj kot posebno prednost prodaja neokrnjeno naravo, zdrave sadeže in prvinskost življenja... vse to pomeni skorajda edino haloško perspektivo, in če zaradi odlagališča jedrskih odpadkov izgubijo še to, potem je res konec. In če pri tem pomislimo na občutek Haložanov, da jim ta država ni nikoli ničesar dala, na neke vrste pridih večne zapostavljenosti, je že skoraj jasno, da bi bila odločitev, naj bo odlagališče v Halozah, svojstven škandal. Najbrž si ga ne želi nakopati nobena oblast. In bolj bomo Ptujčani skupaj s Haložani na tak morebitni škandal opozarjali — manj bo možnosti zanj.

Darja Lukman

Kurent je mrtev — naj živi korant

V bodoče moramo ločiti koranta kot pustno masko oziroma igralca in koranta kot folklorni, živi lik. Korantu kot igralcu je dovoljeno nastopiti tudi zunaj pustnega časa in zunaj avtohtonega okolja, pravemu folklornemu korantu pa to ni dovoljeno, če hočemo ohraniti njegovo izvorno identiteto. Če pa že nastopa po svetu, tega ne more storiti brez koordinacije s Folklornim društvom Ptuj oziroma občinskim ministrstvom za turizem. Pri tem se mora držati pravil in običajev, zato v bodoče nikjer ne bi smeli videti koranta v kavbojkah, z adidaskami, z nalepkami na ježevkah in podobnimi modnimi dodatki. Koranta naj bi zato zavarovali z odlokom o zaščiti etnografskih posebnosti z Dravskega in Ptujkega polja.

Ker smo bili zadnje čase v zvezi s koranti priča številnim nasprotjem in nejasnostim, so že na pogovoru o programu kurentovanja 92 predstavnikov izvršnega sveta in SO Ptuj skupaj s Folklornim društvom Ptuj, Občinsko turistično zvezo ter folklornimi društvi Lancova vas, Markovci in Cirkovce sklenili, da bodo etnografske pustne posebnosti z Dravskega in Ptujkega polja ter njihovo rabo zavarovali z odlokom. Sklenili so tudi, da bodo v bodoče pustne prireditve v ptujski občini potekale nekoliko drugače. Karneval, ki ga bodo še popestrili, bo potekal na pustno nedeljo, na pustni tork pa bodo pustovanja v vseh vaseh, kjer posamezni običaji še živijo.

Zveza kulturnih organizacij je v sredo, 11. marca, v prostorih Folklornega društva Ptuj pripravila v zvezi s tem širši posvet, na katerem so sodelovali predstavniki občinske oblasti, Pokrajinskega muzeja, etnologi ter predstavniki skoraj vseh skupin korantov, razen tiste, ki deluje v okviru Smučarskega kluba Ptuj, ker se povabila ni odzvala.

Že kar na začetku so razčistili s KURENTI, saj so raziskave uporabe avtohtonega imena v vseh krajih oz. vaseh, kjer so ti liki ohranjeni, povedale, da so povsod le KORANTI. Pa tudi Niko Kurent v svoji študiji Maske meni tako, zato se bomo hočeš-nočeš odselej morali navaditi le na korante in na korantovanje v Ptujju.

Tiste na silo »poslovenjene« kurenta pa pustimo preteklosti.

Izredno bogata je bila poznejša razprava o tem, kakšni so pravi koranti, po čem se ločijo mar-

kovski koranti od lancovskih in podlehniških (po perju oziroma rogovih in uhljih), kje in kdaj naj koranti nastopajo, kdaj z orači in piceki, kdaj z ruso; kako zagotoviti denar za delovanje posameznih skupin, ki naj bodo obvezno organizirane v okviru Folklornega društva Ptuj, ipd.

Turistični minister Peter Veselnjak je menil, da bomo koranta navzven zelo težko pravno zaščitili. Zato je pomembno, da se v ptujski občini resno dogovorimo o liku koranta in njegovi rabi. Pomembno je, da je vsak korant organiziran v svoji skupini, ta pa navzgor v okviru FD Ptuj. Določiti je treba vse podrobnosti v zvezi z opravo koranta v posameznih vaseh, pa tudi kdo in kdaj lahko skače kot korant ter kako naj se pri tem obnaša. Čeprav se zavedajo, da je najboljši in najbolj učinkovit naravni kodeks (običaj je vedno več kot zakon), so imenovali posebno skupino, sestavljeno iz korantov in etnologov, ki mora čimprej pripraviti PRAVILA O KORANTU, NJEGOVI OPRAVI IN OBNAŠANJU.

Dejstvo je, da korantovanja s tem ne bomo mogli uokviriti v pravne norme, zagotovo pa bodo pravila vnesla v vrste korantov več reda, hkrati pa bodo pomagala pri ohranjanju avtohtonosti teh edinstvenih pustnih in etnografskih likov na Slovenskem.

M. Ozmeč

pomlad 92
prodajni sejmi
gornja radgora
513-44.1992

**KUPON
50% POPUSTA ZA
SEJEMSKO VSTOPNICO**
Izrežite in predajte na sejemski
blagajni — za Vas
POMURSKI SEJEM
in Vas
TEDNIK

NOVO V PTUJU! NOVO V PTUJU! NOVO V PTUJU! NOVO V PTUJU!

zavarovalnica triglav d.d.
 • VSE VRSTE ZAVAROVANJ
 • MOŽNOST PLAČILA NA OBROKE

AGENCIJA **CAISSA** d.o.o., Prešernova 22, Ptuj, ☎ 772-946

PUBLIKUM

MENJALNICA

- KUPUJEMO IN PRODAJAMO DEVIZE
- UGODNI TEČAJI

TGA KIDRIČEVO DANES IN JUTRI

Bolj obetavna prihodnost?

Okrogla miza o TGA Kidričevu nekoč in danes, ki sta jo v četrtek, 12. marca, organizirala občinski odbor socialdemokratov in Zeleni Ptuj, je spet dokazala, da so namigovanja o ukinitvi proizvodnje aluminija v Kidričevem narodnogospodarsko in strokovno neutemeljena. Tako je namreč menila večina razpravljavcev, med katerimi so bili tudi dr. Jože Pučnik, dr. Andrej Ocvirk, dr. Miha Tomšič, Mitija Bricelj, dr. Leo Šešerko in dr. Tine Stanovnik. Ob upoštevanju ekoloških, ekonomskih in socialnih kriterijev je nujen čimprejnjši konsenz med sedanjo vlado in aluminijem industrijo, pri čemer je potrebno dokončno razčistiti tudi odnose z ministrom za energetiko. Slovenija ima svoj interes, da ohrani proizvodnjo v Kidričevem, še posebej če ta ne bo več ekološko ogrožala svoje okolice.

Z ukinitvijo proizvodnje v elektrolizi A, ukinitvijo proizvodnje glinice in drugim projekti ekološke sanacije so se v Kidričevem temu resno odzvali, vse ugodnejši pa so tudi ekonomski rezultati. Nizka cena aluminija na svetovnem trgu se je počasi pričela »tjati«. Dosegla je že 1.300 dolarjev za tona, kar je za delovanje tovarne že smotno. To daje slutiti na skorajšnjo premostitev krize te industrijske panoge. Kidričevski aluminij ima tržno vrednost, na svetovnem trgu nikoli ni doživeljal »balkanske« diskriminacije, njegova proizvodnja pa se v vseh parametrih lahko kosa z drugimi evropskimi proizvajalci, le cena električne energije je 132 odstotkov višja kot drugje v svetu. Ob manj mačehovskem odnosu do tega ozdravljenega industrijskega velikana, ki je vseh 40 let dajal družbi precejšen delež in še danes pomeni gonilno silo razvoja ptujske in prek Impola tudi slovenjebistriške občine, ki lahko kmalu dočakali še ugodnejše rezultate.

In kot kaže, jih bomo — v interesu več kot 10.000 delavcev slovenske aluminijske reprodukcijske verige. Za ohranitev TGA Kidričevu (v kratkem se bo preimenovala v TALUM — Tovarno Aluminija) se je kot prvi poleg vodstva podjetja, Impola in Uniala zavzel predsednik ptujske vlade Branko Brumen. Tudi avtor študije o ekonomski in ekološki upravičenosti TGA, dr. Tine Stanovnik z Inštituta za ekonomske raziskave, je na osnovi ugotovitev te študije povedal, da je za Slovenijo z narodnogospodarskega vidika bolj smotno obratovanje kot pa ukinitve proizvodnje. Slednja bi namreč za sabo potegnila še kup drugih negativ-

nih učinkov dolgoročne značaja, vprašanje pa je tudi, kako bi bilo z vrnitvijo finančnih obveznosti in reševanjem socialnih vprašanj kot posledico brezposelnosti. Ukinitve proizvodnje torej ne pride v poštev.

Podpredsednik republiške vlade dr. Andrej Ocvirk, ki očitno verjame v stroko in nepristranskost te ugledne institucije, je zato temu pritril ter dodal, da je brezposelnost za družbo mnogo hujša kot visoka inflacija. Tudi zaradi tega se je zavzel za ohranitev proizvodnje v Kidričevem. Menil je le, da se je treba resneje dogovoriti o ceni električne energije, ki je očitno mnogo višja kot pri drugih svetovnih proizvajalcih aluminija. Spomnil je na pridobljeno znanje, ki ga je treba ohraniti, in izrazil prepričanje, da bo po prehodnem obdobju, ko se bo kolektiv otrsel presežka zaposlenih in pričel realizirati novih proizvodnih programov, zagotovo bližje uspehu.

Podobnih misli je bil tudi dr. Jože Pučnik, predsednik SDSS, saj je dejal, da je za socialne demokrate pomemben čimvečji okvir ekologije, vendar v mejah realnih gospodarskih možnosti. Zato gledajo na primer TGA pragmatično in bolj optimistično.

Tok razprave je poskušal obrniti na glavo drugi podpredsednik slovenske vlade, dr. Leo Šešerko, rekoč: »Sedaj smo slišali razmišljanje v en rog, sedaj pa bomo še v drugega. Smo namreč talci zapuščene realsocializma, časov, ko je obstajala državna kasa, iz katere so vlekl denar za razne gospodarske boljke...« V nadaljevanju v glavnem negativnih mnenj o TGA je ob koncu svojega razmišljanja po glasnih pripombah iz množice vendarle dejal, da je za kompromis in da »nikoli nismo rekli, naj se TGA ustavi...« Omenil je tudi, da se je slovenska vlada v okrnjeni sestavi pred kratkim pogovarjala o usodi TGA, in zato očital ministru Ocvirku, da ima občutek,

kot da se niso nič dogovorili. V poznejšem bolj vročem delu razprave pa je očital Tinetu Stanovniku, da je ta vedno manj strokovnjak in vedno bolj politik.

Duhove je zagotovo najbolj razburil minister za energetiko Miha Tomšič, ki je med drugim menil, da o ceni električne energije nima smisla govoriti, ter za trdil, da se javno distancira od energetske politike in te vlade, ker je »straže gnezdos«. Napovedal je razpad elektroenergetskega sistema, bojda zaradi neplačevalcev, med katerimi je največji prav TGA. Z zaprtjem obeh elektrarn bi tako kaznovali vse kršitelje obveznosti. Predlagal pa je tudi drugo rešitev, in sicer uvedbo metalurškega tolarja, ki naj bi ga plačevali vsi, tudi mali uporabniki, s čimer je iz dvorane privabil smeh.

Med razpravljavci iz dvorane velja opozoriti na trditve čebelarjev, da je emisija fluorja v okolje

— po vsej verjetnosti iz TGA — smrtonosna za njihove čebele, vendar primer na sodišču še ni končan, zato tudi krivda ni dokazana.

Zelo odločno se je za ohranitev proizvodnje v Kidričevem zavzel tudi Viktor Markovič, predsednik Svobodnih sindikatov iz Ptuja, saj je dragoceno vsako delovno mesto. Opozoril je še na vse več gospodarskih bolnikov v občini, kar pripisujejo tudi izgubi južnih trgov.

Sklepne ugotovitve predstavnika Zelenih Ptuj Stanka Žunca, ki je razpravo vodil, so bile izraz dejanskega odseva večine razpravljavcev. Primer TGA je zadnje čase prevroč, zato je vse več nerove na obeh straneh. Očitno pa je, da je po tej javni okrogli mizi marsikomu odvalil kamen s srca ali pa so se vsaj razblinili strahovi o lažnem upanju v uspeh.

M. Ozmeč

Dober dan, Mercator vsak dan!

Dober dan,

danes se srečujemo že drugič zapored in vsi upamo, da se tokrat ne bodo ponovile porodne težave pri nastajanju tega za vse nas novega Mercatorjevega kotička. Pri našem prvem srečanju so se namreč na osnutku pojavile napake tehnične narave.

S porodnimi težavami pa se nismo srečevali na že tradicionalnem in tudi tokrat dobro pripravljenu Mercatorjevem plesu, ki je bil popestren s predstavitvijo oblačil, ki jih prodajajo Mercatorjeve konfekcijske trgovine. Če še ne veste, vam sporočamo, da nudimo za omenjeno blago brezobrestno plačilo na tri čeke, če skupni znesek nakupa presega 3.000,00 SLT.

Tokrat sporočamo, da je za željo kupcev odslej odprta poslovalnica v Leskovcu tudi v nedeljo, in sicer od 7.30 do 12.00 ure.

V poslovalnici Apače nudijo sedaj po ugodnejših, diskontnih cenah pijačo, hkrati pa vam lahko namignemo, da tam lahko še danes najdete bučno olje po 362 SLT za liter.

Market Rogoznica se priporoča z ugodno prodajo koc vikend za 538,10 SLT, spalnih srajc za 342,60 SLT in tri oz. štiri delnih ležalnih blazin po ceni 436,80 SLT.

V poslovalnici guma v Krempljevi ulici lahko poleg drugih gum najdete češke traktorske gume po še izjemno ugodnih cenah. Izbirate lahko tudi med široko paleto talnih oblog. Vse potrebne informacije dobite po telefonu 773-215.

Naj bo za danes dovolj, Nasvidenje.

in TEDNIK vsak teden

Tretji občni zbor ormoške stranke SKD

»Kot stranka bomo sodelovali pri sprejemanju vse zakonodaje...«
 Ob dobri udeležbi članov stranke SKD občine Ormož so se minulo nedeljo udeležili tretjega občnega zbora še številni gostje. Med njimi je bil glavni tajnik stranke SKD Peter Reberc iz Ljubljane, Janez Gajsek, republiški poslanec stranke SKD iz Maribora, predsedniki občinskih odborov iz Ljutomer, Pesnice in Ptuja, ter ormoški župan dr. Jože Bešvir.

Kljub številčnosti stranke SKD v ormoški občini — odbori so organizirani v vseh krajevnih skupnostih — se srečujejo z nekaterimi problemi. Med člani je pretežna večina kmetov, gospodinj, upokojujencev, veliko jih je s srednjo šolo, manj pa z višjo in visoko. Sprašujejo se, kako pridobiti več članov tudi iz teh slojev. Kljub temu da so v občinski skupščini dobro zastopani, pa v raznih komisijah občinske skupščine in izvršnega sveta delujejo

neprofesionalno in zato njihova navzočnost bolj ali manj samo potrjuje tok dogajanja, ki jih usmerjajo drugi. Zaradi teh in podobnih razlogov želijo, da bi se predsednik in ministri pogosteje odzivali vabilu občinskega odbora, da bi sodelovali na raznih tribunah in podobno. Menijo, da na takšen način lahko naredijo prihodnost varnejšo, stranko SKD pa simpatično tudi za tiste, ki stopicajo na mestu in se še niso znali prav odločiti.

Ob karitativnem delu, ki ga je bila prav v tej stranki v lanskem letu veliko, je bil v Ormožu ustanovljen tudi odbor mladih krščanskih demokratov.

V letu 1992 bodo kot stranka sodelovali pri sprejemanju vseh vrst zakonodaje, v upravnem odboru so si za letošnje leto in tudi za prihodnje razdelili naloge za posamezna področja delovanja, od socialne, kmetijstva, obrti in podjetništva, stikov s krajevnimi odbori stranke SKD, kulture, de-

la z mladimi krščanskimi demokrati do področja zdravstva in sodelovanja s humanitarnimi organizacijami, v tem primeru predvsem s Karitas.

Še naprej želijo sodelovati z Demosovimi strankami, predvsem s Kmečko zvezo. Lojze Sok, predsednik občinskega odbora SKD občine Ormož, je posebej poudaril, da je Demos kot koalicija razpadel na republiški ravni, ni pa na občinski, kjer še vedno deluje. Prav v sodelovanju s strankami Demosa želijo nadaljevati procese demokratizacije, ki še zdaleč niso končani.

V Ormožu se lahko še posebej pohvalijo z dobrim delom pri mladih krščanskih demokrati, ki so brez dvoma veliko upanje stranke. Posebna programska točka za leto 1992 so priprave na volitve, ki bodo v drugi polovici leta stranko SKD v Ormožu največ zaposlovala.

Sodelovali bodo tudi pri regijskem časopisu »Krščanski demo-

krat«, v katerem bodo predstavili svoje delo, poslance in se tako veliko bolj kvalitetno pripravili na volitve.

Med pomembnejše točke programa sodi tudi tesnejše povezovanje s krajevnimi skupnostmi.

Na tem področju delo marsikje šepa. Ne želijo se vmešavati v delo krajevnih skupnosti, vendar je prav, da so ljudje seznanjeni s tem, kaj se v posameznih krajevnih skupnostih dela in s kakšnimi problemi se tam srečujejo. Na ta način bodo tudi člani stranke SKD lahko pomagali in aktivneje sodelovali pri tem delu.

Krščanski demokrati menijo, da politike v prihodnje ni mogoče graditi samo na velikem številu članstva, prav gotovo je pri tem potrebna tudi kvaliteta. Zaradi tega bi bilo potrebno, da bi nekdanje Demosove stranke — predvsem v tako majhnih občinah, kot je ormoška — morale bolj strniti svoje vrste, ker le tako lahko računajo na uspeh pri prihodnjih volitvah.

Vida Topolovec

IZVEDELI SMO

OŽIVITEV PROIZVODNJE V BIVŠI PETOVIJI?

Ptujski izvršni svet je pridobil resna podjetnika, ki želita oživiti predelovalno industrijo v prostorih nekdanje Petovije, kjer je sedaj Agisovo skladišče. Gre za znana investitorja, ki ju v Ptuj že pozna in želita tudi v bodoče prispevati h gospodarskemu razvoju občine. Programi, ki jih ponujata, so vezani na kmetijsko proizvodnjo.

HIT — NOSILEC RAZVOJA PTUJSKEGATURIZMA?

Ptujski izvršni svet in Kmetijski kombinat skupaj iščeta morebitne vlagatelje v razvoj Ptujskih toplic in celotnega ptujskega turizma. Doslej je največje zanimanje pokazalo novogoriško podjetje HIT. Njegov direktor se bo že te dni sestel s predstavniki izvršnega sveta, občine in kombinata.

PREDSTAVNIKI TOPLIC NA BERLINSKI BORZI

Mednarodne turistične borze v Berlinu, ki je bila od 7. do 12. marca, se je udeležila tudi vodja ptujskega zdravilišča Vekoslava Gojčič. Čeprav se zdravilišče ni posebej predstavilo, so tuji zanj pokazali precejšnje zanimanje. Predstavniki ADAC-a pa so Ptujčane povabili, da sodelujejo v njihovem prospektu za leto 1993.

PRORAČUN VEČJI

Čeprav še ni znan dokončen obseg javne porabe v tem letu, je iz republike prišla razveseljiva vest za Ptujčane. Proračun se bo povečal.

IZVEDELI SMO

predvsem pri denarju za komunalno infrastrukturo. Republika si namreč prizadeva, da bi čimprej izenačila povprečno javno porabo na prebivalca v Sloveniji. Lani je ptujska občina dosegla 87-odstotkov republiškega povprečja.

ORMOŽ IN PTUJ ZA REŠEVALNO SLUŽBO

Ormoški in ptujski izvršni svet sta začela pogovore o novi obliki organiziranosti reševalne službe, ki bi zajela tudi nujno medicinsko pomoč. Konkretno se sedaj o uresničevanju te pobude pogovarjajo zdravstveni delavci obeh občin.

MARIBORČANI ŠIRILI DEJAVNOST V PTUJU

Predstavniki mariborskega Zavoda za zaposlovanje so obvestili Ptujčane, da bodo širili svojo dejavnost v Ptuj. Povečali bodo svoje prostore na sedanji lokaciji v Osojnikovi — računajo na dosedanje prostore podjetja Nizke gradnje. Uvedli bodo šalterski način dela.

BODOČA POMOČ LE PO ODBORU

Znani dobrotnik iz Frankfurta Franc Lašič, ki je doslej že veliko pomagal slovenskemu in ptujskemu zdravstvu, bo svoje humano poslanstvo nadaljeval. V bodoče bodo vse takšne akcije potekale s pomočjo odbora za humanitarno pomoč pri slovenskem društvu Sava. S tem se bodo izognili morebitnim novim težavam. Lani je med Lašičem in društvom Sava prišlo do neljubega nesporazuma, ki je sedaj zgleden. Ptujška bolnišnica in izvršni svet pa sta naredila korak naprej

IZVEDELI SMO

ŽIVAHNO V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

Ze dober mesec se sestajajo predstavniki izvršnega sveta, občine in krajevnih skupnosti. Pogovarjajo se o razvojnih programih, težavah in bodoči ureditvi lokalne samouprave. V krajevnih skupnostih imajo največ vprašanj glede bodočega razvoja gospodarske infrastrukture.

BRANKO TONEJC — NOVI PREDSEDNIK ZBORA ZDRUŽENEGA DELA

Na seji zbora združenega dela ptujske skupščine, ki je bila 10. marca, so za novega predsednika zbora izvolili Branka Tonejca, poslanca in ravnatelja OŠ Kidričevu. Dosedanji predsednik Janez Vrečer je namreč izgubil mandat poslanca zbora, ker se je zaposlil v Celju.

Pripravila: MG

pomlad 92
 prodajni sejem
 gornja radgona
 313-441992
 2020 1

KUPON 50% POPUSTA ZA SEJEMSKO VSTOPNICO
 Izrežite in predajte na sejmski blagajni — za Vas POMURSKI SEJEM in Vaš TEDNIK

IZVEDELI SMO

MOHORJEVA DRUŽBA PREDSTAVLJA ZAMOLČANO SLOVENSKO LITERATURO

Jutro pozabljenih pred ptujskim občinstvom

Mohorjeva družba iz Celja, katere moto je ponuditi Slovincem dobre, koristne in poceni knjige, kot je to naročil njen ustanovitelj škof Anton Martin Slomšek, je kot najstarejša slovenska založba v 140 letih obstoja izdala že nekaj milijonov najrazličnejših knjig. Zadnje tri je predstavila ptujskemu občinstvu na kulturnem večeru v baročni dvorani minoritskega samostana v Ptujju v petek, 6. marca, zvečer. Pod naslovom Jutro pozabljenih so predstavili Ptujčanom antologijo profesorja Franceta Pibernika z istim naslovom, poleg tega pa še izbor poezije Franceta Balantiča in filozofske studije dr. Tarasa Kermannerja Ogenj, ki prečiščuje. Vse tri knjige pomenijo novost za slovensko literaturo, saj v njih s prstjo zasutih ust ponovno vstajajo v življenje padli, prepovedani, pobiti, zamolčani in pozabljeni mladi slovenski literati.

Dramski igralec Pavle Ravnohrib je ob glasbi čelista Milana Hudnika z občutkom prebral nekaj njihovih del, ravnatelj Mohorjeve družbe Janko Jeromen pa je predstavil še druge novosti Mohorjeve družbe.

Kulturni večer je z glasbo obogatil čelist Milan Hudnik.

Avtor antologije Jutro pozabljenih, profesor France Pibernik, je za Tednik povedal:

»Moje raziskovanje zamolčane literature se je pričelo pravzaprav z zbiranjem gradiva o pesniku Francetu Balantiču. To sega daleč nazaj, vendar intenzivneje

po letu 1981, ko sem se pripravil na izdajo Balantičeve literature. Kasneje sem pri raziskovanju prišel še do imena pesnika Ivana Hribovskega, čigar poezija je izšla že leta 1965 v Argentini. S tem se mi je obzorje o zamolčani literaturi Slovencev širše odprlo.

V Jutru pozabljenih seveda niso zajeta vsa imena zamolčane slovenske literature. Do izida sem uspel zbrati 21 pesnikov in pisateljev. Videti je treba, da je del te zamolčane literature nastajal v tujini, predvsem v Argentini v mestu Buenos Aires, kjer je živel izredno močna in dobro organizirana kulturna skupina Slovencev. Ti so izdajali svoje revije in časopise. Tako je zdomska literatura za nas izredno pomembna in jo je treba slej ko prej vključiti v slovensko literarno zgodovino.

Drugi del zamolčane literature sodi pod naslov Zamejska literatura Slovencev, torej tista, ki je nastajala med našimi rodoljubi na Tržaškem, Goriškem in avstrijskem Koroškem, vendar pa je bila dolgo prepovedana.

Tretji krog zamolčane literature je nastajal v matici Sloveniji, vendar je zaradi drugačne naravnosti bila prepovedana ter tako javnosti nedostopna. V antologiji

Jutro pozabljenih sem izbral predvsem tiste književnike, ki so bili med vojno ali pa takoj po njej ubiti na tej ali na oni strani. Gre za 21 večinoma mladih fantov, ki so jih z nasilno smrtjo pahnili v pozabo do današnjih dni. Med njimi sta tudi dva literata z vašega območja. Gre za izjemna avtorja Frančka Štubuca iz Bratoneč pri Tomažu pri Or-

Dela zamolčanih literatov je recital igralec Pavle Ravnohrib.

možu, ki je napisal dva lepa romana, ter za Frančka Preloga iz Zagojčev pri Gorišnici, prav tako prozaista...»

M. Ozmeč

Avtor antologije Jutro pozabljenih prof. France Pibernik. Foto: M. Ozmeč

PIŠE: UNIV. PROF. JOŽE GREGORC

Osemnajsta revija pevskih zborov

PTUJ, NARODNI DOM, 14. FEBRUARJA — PRVI DEL

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)
MPZ sv. Viktorina Ptuj — zborovodja Maksimiljan Feguš
Mešani PZ sv. Viktorina je prvi nastopil na pevski reviji v Ptujju, kar je vsekakor bogata kulturno-umetniška pridobitev. Še posebno zato, ker Ptuj že dalj časa ni imel dobrega odraslega mešanega zbora, čeprav je prav za ta sestav zborovska literatura najbogatejša. Že renesančni skladatelji (Palestrina, Lasso, Gallus

in drugi) so skladali predvsem ali skoraj izključno za mešane zборе. Zato so skladbe iz te dobe, ki jih danes pojo moški zbori, transkripcije. Tudi v naši sodobni glasbeni ustvarjalnosti prednjačijo skladbe za mešane zборе.

Pri Gallusovem Pater noster je bil že začetek harmonično-zvočno idealen, zbor razpolaga s kulturnim zvokom, posebno v piano in mezzoforte. Vstop tenorjev in basov v forte je bil nekoliko prehrupen, skoraj malo pregrob za renesančni Oče naš. Kolorature (hitre pasaje na en sam zlog ali vokal) v posameznih glasovih so bile včasih malo zabrisane. V celoti je bila Gallusova umetnina lepo predstavljena, s plemenitim in kulturnim zborovskim zvokom. Med pevci je tudi nekaj otrok, kar daje renesančni skladbi nek espi, saj so bili vsi renesančni moteti napisani za deske glasove (soprani in alti), moške glasove, tenor in bas pa so izvajali duhovniki. Zenske (tudi deklice) pri cerkvenem petju takrat niso smele sodelovati. Skladba P. I. Čajkovskega Dostojno jest, skladba, ki sloni na ruskem pravoslavju, je bila brezhibno polnozvočno izvedena in se je končala s komaj slišnim, kot dah, vendar zvonečim ppp. Odlična izvedba.

Matija Tomc: Narodni motiv. Vstop tenorjev je bil barvno, ritmično, glasovno, dinamično in pevno enoten. Vsa izvedba je bila na visoki kulturni stopnji. Je pri besedilu: Počilo... je srce so bili žal basi in tenorji (skupen vstop) nekoliko pregrobi za tako fino, skoraj idealno izvedbo.

-05

Naša pesem 1992

Osrednje slovensko zborovsko tekmovanje Naša pesem 1992 bo od 10. do 12. aprila v Mariboru. V prvem krogu, ki pravzaprav pomeni nacionalno tekmovanje, se ga bo udeležilo 16 moških, ženskih in mešanih zborov iz Ajdovščine, Celja, Domžal, Ljubljane, Maribora, Kranja, Šoštanja, Trebnjega, Velenja in Vrhnike. V drugem krogu pa se bodo izbranim slovenskim pridružili še zbori iz Gradca (Avstrija), Tallinna (Estonia), Zagreba (Hrvatska), Rige (Latvija) in Nižnjega Noygoroda (Ruska federacija) ter najboljša s NP 1990, MePZ Obala iz Kopra in Vokalna skupina Ave, Ljubljana.

Bienalno slovensko tekmovanje letos torej prerašča svoje dosedanje okvire in prvič postaja mednarodna zborovska prireditev. Številno sodelujočih zborov od drugod je videti skromno, potrjuje pa velik ugled, ki so ga slovenski zbori na mednarodni glasbeni sceni pridobili z dosežki na tradicionalnih mednarodnih festivalih in tekmovanjih in pomeni veliko priznanje organizatorjem (ZKOS/Slovenski pevski zvezi in ZKO Maribor). Naša pesem 1992 se uvršča med promocije slovenske državnosti. Pokroviteljstvo je sprejel Milan Kučan, predsednik državnega predsedstva.

V programskem pogledu je Naša pesem 1992 zahtevnejša in bogatejša. Od petka do nedelje bo šest koncertov. Vsak zbor, ki se bo izkazal v prvem krogu tekmovanja, bo nastopil še dvakrat. Koncertni nastop vsebuje obvezne skladbe (eno- in dvozborne motete) Jakoba Gallusa ter izvira zborovska dela iz domače in tuje klasične in sodobne literature. Sklepni nastop pa je posvečen izključno ljudski pesmi, kar bo omogočilo pestro predstavitev folklorne izročila iz raznih okolij.

Mednarodno ocenjevalno žirijo bo vodil dirigent Marko Münih, tekmujoči zbori pa lahko poleg priznanj dobijo (prvič) tudi nagrade. Zbori iz tujine bodo izvedli tudi nekaj koncertov po Sloveniji.

Woodni vestnik

YU ISSN 0042-0778

Občin Ormož in Ptuj

Številka: 9

Ptuj, 19. marca 1992

VSEBINA

- 30. Odlok o dopolnitvi odloka o občinskih upravnih organih in strokovni službi IZVRŠNI SVET SO ORMOŽ
- 31. Odredba o spremembi odredbe o določitvi najvišjih cen
- 32. Sklep o uskladitvi cen komunalnih storitev in najemnin v občini Ormož

a) prihodki za zdravstveno varstvo
2.578.680,30 SLT
2.414.436,20 SLT
b) prihodki od davkov
164.244,10 SLT
c) prihodki od kupnin za stanovanja
2.946.161,10 SLT
1.668.811,30 SLT
1.277.349,80 SLT
d) presežek prihodkov
715.005,60 SLT

III. REZERVNI SKLAD
Stanje denarnih sredstev rezervnega sklada

1. Presežek prihodkov v višini 12.084.338,40 SLT se po zaključnem računu proračuna občine Ormož prenese med prihodke leta 1992.

a) Nerealizirana namenska sredstva za odkodnino zaradi omejenosti predelave na kmetijskih zemljiščih — zlatovranka v višini 228.890,50 SLT se prenesejo in namensko razporedijo v leto 1992.

b) Nerealizirana namenska sredstva za letno kopališče v Ormožu v višini 619.122,80 SLT se prenesejo in namensko razporedijo v leto 1992.

c) Nerealizirana namenska sredstva za adaptacijo zgradb starega mestnega jedra v višini 142.427,40 SLT se prenesejo in namensko razporedijo v leto 1992.

d) Presežek prihodkov v višini 11.093.897,70 SLT se prenese med prihodke leta 1992 za potrebe proračuna

Številka: 401-3/92
Ormož, dne 6. marca 1992

PRESEDENIK
SKUPSCINE OBČINE ORMOŽ
dr. Jože BEŠVIK, s. t.

PREGLED PRIHODKOV IN RAZPOREDITEV PRIHODKOV PRORAČUNA OBČINE ORMOŽ ZA LETO 1991

SKUPINA PRIHODKI KONTOV	SKUPAJ	SKUPINA ODHODKI KONTOV	SKUPAJ
70	Preneseni prihodki in vračilo preveč plačanih prispevkov	40	Delo državnih organov
71	Prihodki od davkov pravnih in fizičnih oseb	41	Delo izvajalskih organizacij
73	Prihodki od prometa prevoz. in storitev	42	Socialni in drugi transferji
74	Prihodki iz naslova prispevkov za socialno varnost	43	Dodatki na področju družb, dej.
75	Prihodki od davkov na premoženje	44	Plačila storitev na področju družb, dejavnosti
76	Prihodki od taks, povračil, denarnih kazni	45	Plačila storitev za subvencije in intervencije v gosp.
77	Finančni tokovi	46	Drugi odhodki
78	Prihodki od lastne dejavnosti in in drugi prihodki	47	Odhodki investicijskega značaja
		48	Finančni tokovi, oblikovanje rezerv in druge obveznosti
			SKUPAJ
			192.680.872,40

1986/2, 504, 198/8, k.o. Mihalovci parc. št. 381/5, 401/3, 400, 399, 398, 165/2, 329, 330, 3, 339, 51, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 324/1, 324/2, 325, 328, 333/1, 324/4, 324/5, 327/2, 319/1, 319/2, 320/3, 321/1, k.o. Podgorci parc. št. 94, 95; k.o. Velika Nedelja parc. št. 369, 389/3; k.o. Mala vas parc. št. 238, 239, 221, 219/2, 218; k.o. Jastrebi parc. št. 143, 303/2, 303/3, 304; k.o. Hum parc. št. 157/1; k.o. Zerovinci parc. št. 203, 211, 218, 219, 213, 204, 201, 202.

Za parcele, ki bi prisile v posej za vrnitev po Zakonu o denacionalizaciji, je pred izvedbo agromelioracijskih del potrebno predhodno soglasje upraviteljev.

Agromelioracijska dela se bodo izvajala na podlagi investicijskih programov za obdobje vinogradov in sadovnjakov, ki jih pripravijo investitorji poletje leta 1992. Ormož in večje število zasebnikov, investitorji morajo v sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo Ormož zagotoviti strokovni nadzor pri izvedbi del na melioracijskem območju.

4. člen
Lastniki oziroma uporabniki kmetijskih zemljišč so na melioracijskem območju dolžni opraviti vsa dela, ki so predvidena v investicijskih programih.

V kmetijstvu še vedno veliko neznank

Urejanje Dravinjske doline, izvajanje postopkov po Zakonu o denacionalizaciji, program vzpodbujanja razvoja kmetijstva, dopolnjevanje številnih podprojektov, naloge s področja varstva in usposabljanja kmetijskih zemljišč, program agromelioracijskih posegov in še vrsta dela sodi v okvir nalog za izboljšanje kmetijstva v slovenjebistriški občini. Vse to delo ima veliko neznank in je povezano s paleto problemov, z njimi pa se pogumno in strokovno, pa s pravo žensko trmo ubada Irena Majcen, diplomirana inženirka agronomije, ki v bistriški vladi skrbi za kmetijstvo.

SANACIJA DRAVINJSKE DOLINE

Zadnje dni februarja so za krajanje Poljčan, Studenic in Makol pri Sekretariatu za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo organizirali pogovore, ki sta jih opravila prof. Ana Barbič in mag. Anton Prosen, oba z ljubljanske Biotehnične fakultete. Ta je ustanovila DRUŽBO ZA RAZVOJ PODEZELJA.

O projektu Dravinjske doline se je desetletja samo govorilo, naredilo pa malo ali skoraj nič. Irena Majcen upa, da so sedanj

čiščenje struge in ureditev kilometra struge od izvira Jelovskega potoka navzgor, kjer je struga Dravinje močno načeta in ogrožena cesta — pa smo pričeli izvajati.

DRAVINJSKA DOLINA IN BOKMETIJSTVO

Ste se mogoče pogovarjali, da bi lahko bila Dravinjska dolina — predvsem del od Poljčan do Majšperka — namenjena bokmetijstvu?

Irena Majcen: V nalogi o kompleksni ureditvi Dravinjske doline imamo to zapisano. To bi bilo

mo za sadike, ki so za kmeta tudi velika naložba — pa ugodnih kreditov ni mogoče dobiti.

Kako vzdržujete obstoječe melioracijske objekte?

Irena Majcen: V občini je bil že 1985. leta sprejet odlok o urejanju in vzdrževanju teh objektov in na njegovi osnovi vsako leto določimo višino prispevka lastnika zemljišč. Nato poiščemo najbolj ugodnega ponudnika.

Prej je to nalogo opravljal Kmetijska zemljiška skupnost, od lanskega leta dalje pa na sekretariatu za kmetijstvo. Tudi za letos smo odredbo že sprejeli, delo pa bomo pričeli po vsej verjetnosti jeseni.

Poseben problem so marsikje zlozhe kmetijskih zemljišč. Ali tudi v bistriški občini?

Irena Majcen: Zemljiškoknjižno rešene komasacije imamo samo za en objekt, to je za Cigonco. Tam je bilo prvo urejanje kmetijskih zemljišč v zasebnem sektorju, in to že 1983. leta. V vseh drugih primerih, kjer smo izvedli melioracije, za njimi pa komasacije, še postopki niso končani. V lanskem letu smo pričeli pospešeno izdajati odločbe za komasacijska območja Pobrež, Zgornja Polskava, Ložnica pri Makolah, prihodnje leto pa pričnemo s Starim Logom, Devino in Vrhlogo. Odprti ostaneta komasacijski območji Oplotniško polje in Čadram. Pri komasacijah je precej težav prav zaradi tega, ker je poteklo veliko časa od uvedbe postopka do sedaj, ko izdajamo odločbe. V mnogih primerih se je spremenilo lastništvo, neurejeno je dedovanje...

Takih primerov je veliko na območju Devine in Starega Loga, neurejene so tudi zamenjalne pogodbe med Kmetijskim kombinatom Ptuj in Kmetijskim kombinatom Slovenska Bistrica zaradi območja na Pragerskem.

SADJARSTVO, VINSKA CESTA, ŽIVINOREJA

Na podeželju razvijate tudi sadjarstvo. Konkretnije programe snujete...

Irena Majcen: Program sadjarstva pripravljamo skupaj s kmetijskim zavodom Maribor, kjer dela pri projektu dipl. ing. agr. Franc Lomberger s sodelavci. Razmisliti moramo o novih sortah jabolk in hrušk, saj so se ljudje, tudi v Evropi, kamor naj bi sadje izvažali, naveličali množice novih sort, vedno bolj pa pogrešajo stare, že skoraj pozabljene. Ko bo projekt zaživel, bomo v občini morali razmisliti tudi o hladilniških sadja.

Bistriška občina ima naravnost idealne pogoje za razvoj izletniškega turizma. Kod bo speljana vinska cesta?

Irena Majcen: Del ceste namevamo speljati po obronkih Pohorja v konjiško občino in potem po obronkih Haloz nazaj med bistriške vinograde. Seveda se bo v haloškem delu povezovala s ptujsko. Njen razvoj zahteva obnovo vinogradov, izbor vinskih sort, nove zmogljivosti in tudi več znanja v kletarstvu, razvoj kmečkega turizma, vinotočev... — vse to pa ministrstvo za kmetijstvo pripravlja skupaj s sekretariatom za gospodarski razvoj in turizem. Večji del sredstev bodo morali zagotoviti kmetje sami, lahko pa računajo tudi na družbeno denarno pomoč.

Dela na sekretariatu za kmetijstvo ne zmanjka. Zadnje čase se skupaj z veterinarsko službo ubadajo z razvojem prašičereje, saj imajo težave s plemenjaki, ki jih je zadnje čase malo. Resno razmišljajo o umetnem osemenjevanju svinj, primanjkuje pa jim denar.

Veliko, celo preveč dela torej za sekretariat, ki ga zadnje leto z znanjem vodi Irena Majcen, ženska, ki ji je vse, kar je v zvezi s kmetijstvom, domače.

Dravinja — veliko romantike za vse, ki pridejo v te kraje samo na obisk, mnogo truda pa za tiste, ki morajo od te zemlje živeti.

pogovori z ljudmi padli na plodna tla. Razume pa tudi ljudi, ker so po dolgoletnih in številnih obljubah upali na izboljšanje razmer, ne da bi pri tem sodelovali tudi sami.

Irena Majcen: Že januarja smo se pogovorili s predstavniki krajevne skupnosti Studenice, pozneje pa še s krajanje. Poleg osrednjega problema — poplav Dravinje — smo se morali dogovoriti, kaj storiti, da bi celotno življenje v dolini dobilo lepši, boljši in tudi bogatejši značaj. Predvideni sta še najmanj dve srečanji s predstavniki krajanov, kasneje pa bo ožja skupina program podrobneje pripravila.

Osnovna težava je ureditev struge. Sočasno s pripravami na našem sekretariatu pripravljajo nova izhodišča za ureditev struge Dravinje pri Vodnogospodarskem biroju v Mariboru. Del projekta je bil pred dvema letoma v Poljčanah že predstavljen. Šlo je za večji zadrževalnik, ki bi kmetom vzel okoli 60 ha zemlje. V tem času se je gledanje na reko močno spremenilo. Zeleni Slovenije in tudi ljudje v Poljčanah so zagovorniki milejših posegov v prostor, manj drastičnih in ekonomsko sprejemljivejših. Iščejo najboljše možnosti. V poseg bosta vključeni tudi občini Slovenske Konjice in Ptuj.

Pred nedavnim ste imeli na obisku predstavnice Vodne skupnosti iz Maribora. Gotovo ste se pogovarjali tudi o usodi Dravinjske doline.

Irena Majcen: Šlo je za uresničitev pogovorov, ki so se pričeli že oktobra lani. Takrat smo si skupno zastavili štiri naloge. Dve pripravljamo (pripravo celovite študije reševanja ureditve struge in ureditev struge od makolske elektrarne navzdol), dva projekta — sanitarno sečnjo ter osnovno

povezano s turizmom, saj je v bližini dvorec Statenberg. Predvidene so tudi analize taf, s katerimi bomo ugotovili onesnaženost zemljišča, predvsem industrija v Slovenskih Konjicah in Poljčanah izvira v strugo nekatere okolju neprijazne odplake, te pa ob poplavih zasvinjajo vse površine. Analize bodo pokazale, ali je proizvodnja biohrane na tem območju možna.

Zaradi stalnih poplav trpi tudi živinoreja, zlasti govedoreja.

Irena Majcen: Obolevnost govedi z metljajem je velika. Kmetje dajejo zdravila preventivno tudi do štirikrat letno, kljub temu pa vzorci govedi v klavnici

Irena Majcen, slovenjebistriška kmetijska ministrica.

kažejo, da je zdravljenje pogosto brez haska.

POSEGI V ZEMLJO

V slovenjebistriški občini je še veliko zamočvirjenih dolin in dolinic. Kako nameravate to zemljo usposobiti za kvalitetnejšo pridelavo hrane?

Irena Majcen: V lanskem letu so v republiki ustavili vse večje posege v pkoelje, tudi melioracije. Na republiškem ministrstvu za kmetijstvo imamo prijavljeni dve večji naložbi: agromelioracijo na okoli 70 ha v Brezju pri Oplotnici, kjer gre za večji poseg, in urejanje zemljišč ob Ložnici v velikosti okoli 370 ha. Projekt je že pri recenzentu, ne vemo pa še, kdaj bomo dobili denar. Po srednjeročnem planu imamo predvidenih več posegov, tudi urejanje višinskih pašnikov in trajnih nasadov za vinograde in sadovnjake. Uresničevanje je v veliki meri odvisno od posameznikov, koliko bodo pripravljene sami vlagati v nasade. Državna sredstva so za zemljiška dela, za drugo — deni-

pomlad 92
prodajni sejem
gornja radbana
313-44-1992

KUPON 50% POPUSTA ZA SEJEMSKO VSTOPNICO
Izrežite in predajte na sejemski blagajni — za Vas POMURSKI SEJEM in Vaš TEDNIK

ORFEJČKOV

In kaj je novega?

Na podobni prireditvi, kot je Pod menško marelo. Veselo v Kamnik, ki bo čez slab mesec, bo zraven godbe na pihala iz Kamnika nastopila pisana družina gorenjskih ansamblov domače zabavne glasbe: Krt, Lipa, Nagelj, trio Svetlin, ansambel Borisa Razpotnika, ansambel Doreta Kogovška, Bratje Poljanšek, orkester harmonik Acordeum ter gosti: Stajerskih 7 in klapa Krk z otoka Krka.

majhna za vse, ki bi si prireditve radi ogledali. Igrali in peli so Štirje kovači, Prerod, Flash Royal, Mladi prijatelji in humorist Vinko Šimek. Prireditve je povezoval Geza, ki je pred kratkim ostal brez oddaje na

Murskem valu z obrazložitvijo, da začasno ne more imeti oddaje, ker se je programska shema radia Murska Sobota spremenila. Geza, ki se rad zeza, pa še naprej organizira koncerte. In prav je tako.

Kakšna je razlika med dobrim vojakom ŠVEJKOM in znanim slovenskim politikom?

Odgovor: Dobri vojak ŠVEJK je bil pameten in se je delal norega...

Govor, ki ga je imel naš predstavnik na olimpijskih igrah v Albertvillu: O, o, o, o, o...

Alfi Nipič: Oprostite, gospod, to so olimpijski krogi, tekst je spodaj.

25. junija bo prvi festival domače zabavne glasbe Slovenije za instrumentalne skupine z diatonično harmoniko in večglasnim petjem na Vurbergu. Ansambli se bodo potegovali za zlatega zmajca. Organizator vsekakor zanimivega festivala Turistično društvo Vurberg vabi vse tovrstne ansamble, da se prijavijo do 15. aprila. Vse informacije dobijo na Turističnem društvu Vurberg.

Igor Podpečan, basist legendarnih Avenikov, je v svojem studiu Zlati zvoki posnel deset svojih skladb. Na tržišče jih bo na kaseti lansiral novomeška založba Sraka.

Na naše tržišče prihaja nov CD — Srakina veselica. Na njem so zbrane viže vseh ansamblov, ki so pri založbi Sraka najboljše prodajali kasete: ansambla Nagelj, Franca Fleteta, tria Svetlin, Tonija Iskre, Slavka Pluta in nekaterih drugih.

V Beltincih pri Murski Soboti je po anketi Murskega vala najbolj popularen Prekmurec Geza Farkaš pripravil koncert Zaigramo in zapojmo po domače. Dvorana je bila pre-

Pogovor, ki ga je posnela Orfejevko skrita kamera. Foto: »Tina«

V NEDELJO OB 10. URI NA RADIU PTUJ

Orfejček

ORFEJČKOVE STOPNIČKE:

1. VESELJE NA VASI — Bratje iz Oplotnice
2. LEPA MARICA — Slak
3. ZA NAS JE SVETO — Alfi in njegovi muzikanti
4. BRHKE GORENJKE — Alpski kvintet
5. TA MLAJŠI KOVAČ — Štirje kovači
6. OPRAVLJIVKE — Avenik
7. PLANINSKI KRST — Nagelj
8. RAD SEM KDAJ MED PRIJATELJI — Stajerskih 7
9. LJUBEZEN JE KAKOR KRUH — Slovenija
10. TVOJA LIČKA — Jože Kreže
11. NA POTEPE — Toni Iskra
12. SPET SMO SE KSUPAJ ZBRALI — Bratje Poljanšek

Pokrovitelj oddaje: SOLID.

Nagrado pokrovitelja prejme: Stanko Pernat, Zupečja vas 14, Glasovnice pošiljajte na naslov: Radio-Tednik, Raičeva 6, Ptuj, GLASOVNICA (iz prejšnje številke)

GLASOVNICA

Orfejčkove stopničke

Glasujem za skladbo: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Za vas se trudi: LJUBO HUZZAN

KOTIČEK

SREDA
25. marec

TV SLOVENIJA 1

8.40 Program za otroke: Geniji in genijalci, igrana serija (3/8) 9.30 Dominik Smole: Zlata čevljička, pon. gled. predstave, SNG drama Lj. 11.10 C. Matthew: Pravi junak, ang. nadalj. (6/6) 12.00 Poročila. 16.00 Potovanja, angl. poljudnoznan. serija, pon. (7/9) 17.00 Dnevnik 1. 17.10 Slovenska kronika. 17.20 Klub Klobuk, kontaktna oddaja za otroke. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik 2. 20.05 Film tedna: Črno belo v barvah. 21.30 Mali koncert Darjan Božič »To Duke«, za klarinet, klavir, sintetizator. 22.30 Sova: Krila, amer. naniz., 8/15; Coplan, francoska naniz., 3/10; Ves svet je oder, angl. dokum., 4/13.

TV SLOVENIJA 2

Opomba: Športna sredo: Košarka, polfinale PEP. 15.40 Osmi dan, pon. 16.30 Sova, pon.: Chelmsford leta 123, angl. naniz., 4/7; Coplan, francoska naniz., 2/10. 17.40 Eurontem, pon. 47. oddaje. 18.00 Regionalni programi Maribor. 19.00 Psiho. 20.05 Zarišče. 20.30 Športna sredo. 22.30 Komorna glasba skozi stoletja: Neoklasicizem, pon. 9. oddaje. 23.05 Yutel.

HTV 1

8.30 Poročila. 8.35 TV koledar. 8.45 Glasba. 8.55 Horoskop, risanke. 9.15 Priče preteklosti. Prva na evropskem kontinentu. 9.30 Festival sveta. Mehika, pon. 10.00 Poročila. 10.05 Tv šola. Razredni pouk, program za učence 3. in 4. razreda. 11.05 Dragi John, humoristična serija, pon. (20/56). 12.00 Poročila. 12.05 Hiša za počitek, serijski film, pon. (2/4). 14.00 Poročila. 14.10 Spustili ste, pogledajte. 16.00 Poročila. 16.15 Glasbena številka. 16.25 Poročila v angl. jeziku. 16.30 Gremo naprej, družinsko popoldne. 18.00 Poročila. 18.10 Potopis. 18.40 Santa Barbara, serijski film (48/50). 19.28 Nocjo... 19.30 Dnevnik 1. 20.05 V velikem planu. 22.00 Dnevnik 2. 22.25 Hrvaški dokum. film. 23.00 Slika na sliki. 23.45 Poročila v nem. jeziku. 23.50 Poročila v angl. jeziku. 23.55 Horoskop. 00.00 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Roseanne, serija. 9.30 Francoščina. 10.00 TV v šoli: Kipi. 10.15 TV v šoli: Arabski in afriški instrumenti. 10.30 Iskanje Abebe, ital. film (Phillip Leroy). 12.05 Popaj, risanka. 12.10 Reportaže iz tujine. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Mi. 13.35 Čudovita leta, serija. 14.00 High Chaparral, serijski western. 14.30 Moda osebno. 15.00 Otroški spored. 15.05 Niklaas, fantič iz Flandrije, serijska risanka. 15.30 Lutkovna predstava. 15.55 Dobro glej. 16.00 Živalski kotiček. 16.05 Supergran. 16.30 Mini klub. 17.10 Spored po željah. 17.55 Nocojšnji spored. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Me žene. 18.30 Praksa Bulowbogen, serija. 19.22 Znanje. 20.01 Kulturni dnevnik. 20.15 Čudovita si, Julija, avstrijska čb komedija. 1961 (Lilli Palmer, Charles Boyer, Thomas Fritsch). 21.45 Pogledi od strani. 22.00 Model in vohlač, kriminalna serija. 22.50 Grofica in njen polkovnik, angl. film. 1970 (Claudia Cardinale, Eli Wallach, Jack Hawkins). 0.15 FBI, kriminalna serija. 1.00 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama do 13.00. 16.55 Leksikon umetnikov. 17.00 Multikulturno življenje. 17.30 Dežela in ljudje. 18.00 Roseanne, serija. 18.30 Živalski kviz. 19.00 Lokalne novice. 19.25 Šport. 21.15 Priče ledene dobe: Votlinski medvedi in lovci. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Šport. 22.50 Dido, skrivnost ribe. 2. del slovaškega tv filma v treh delih. 0.20 Čas v sliki.

RTL PLUS

8.30 Pri Alexu. 9.00 Oče Murphy. 9.50 Bogat in lep (419). 10.15 Dr. Welby. 11.05 Striček Bill. 11.30 Tik tak. 12.00 Družinski dvoboj. 12.30 Hammer. 13.00 Grozno prijazna družina. 13.30 Santa Barbara (750). 14.20 Springfieldova zgodba (1435). 15.05 Dallas. 15.50 Čips. 16.40 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Enajst 99. 18.45 Poročila. 19.20 Vrtnitev v preteklost. 20.15 Narodna glasba. 21.15 Gottschalk.

SAT 1

8.30 Jeannie. 9.05 Pekič, ponovitev filma. 10.45 Zlate uspešnice narodne galsbe. 11.45 Kolo srač. 12.25 Kino. 12.40 Tip dneva. 12.45 TV-borza. 13.35 Pod kalifornijskim soncem. Jeannie. Falcon Crest. 16.00 Booker (Richard Grieco). 17.05 Pojdi na vse. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 20.15 Župnik iz St. Michaela, nemški film. 1957 (Erich Auer). 22.00 Aktualno, afe-re, analize. 22.35 Schreinemakers v živo. 23.35 Poročila. 23.45 Živeti za umiranje, problemski o mamilih. 1990 (Wings Hauser). 1.15 Šport, tenis. Davisov pokal.

ČUJ, PEPI... SEM MOGOČE PUSTILA PRI TEBI NOGAVICE!

UGANKARSKI SLOVARČEK

AJAR = francoski pisatelj, ki je dobil leta 1975 Goncourtovo nagrado za roman »Vse življenje je pred tabo« (Emile, 1914—1980)
ANGANA = mesto v Nigeriji
BAER = estonski zoolog, eden utemeljiteljev sodobne embriologije (Karl Ernst, 1792—1876)
FOLARD = francoski vojni pisec (Jean-Charles, 1669—1752)
HANC = slovenski tekač, član celjskega kladivarja, jugoslovanski rekord v teku na 80 m leta 1950 (Matija)
POMFOLIKS = vrsta ekcema, pri katerem se izpuštuje na dlaneh in podplatih številni srbeči mehurčki
RAREBIT = stopljen sir, namazan na praženem kruhu

ROIDIS = grški romanopisec, pripovednik, esejist, kritik in prevajalec (Emmanuel, 1835—1904)
TROŠIN = sovjetski estradni pevec (Vladimir)

Rešitev križanke št. 736

VODORAVNO: tetraeder, obrasli-na, Hrastovec, pika, kisi, Raa, Luzin, punch, acid, Am, Harpije, CM, dragce, ro, jam, Havel, Romana, Adda, Hariri, amonit, kol, Stepinac, Meric, bimetal, Laine, Arena, Erotika, Inko, Oti, sirotek, Nias.

U z n a m e n j u

od 21. 3. do 20. 4. OVEN

ONA: Bodi do prijatelja vsaj približno tako pozorna, kot si bila v prvih dneh prijateljstva. Prisluhni čustvom, ki se že nekaj časa oglašajo v tebi. Naj ti ne bo vseeno, kako se bodo stvari iztekle.

ON: Zvest si svojim dolžnostim, ki si si jih zastavil že v rani mladosti. Sklepev pa se držiš samo do takrat, ko se ti izpolni želja. Tvoja odlika je, da se znaš živeti v ljudi, ki so ti blizu in ti to tudi dopuščajo.

od 23. 7. do 23. 8. LEV

ONA: V neki stvari že predolgo odlašaj in v naslednjih dneh se boš morala odločiti. Bodi obzirna, a vseeno odločna, saj se boš le na ta način izognila prepri. Vzdušje doma se bo popravilo, če boš uspela zgladiti nesporazum s partnerjem.

ON: Mučila te bi silna radovednost, toda izvedel ne boš nič, ker si po neumnosti nekoč izdal zaupanje človeka, ki ti je bil blizu. Zarečenega kruha se največ poje, zato pazi, kaj govoriš, še posebej pa kaj obljubljaš.

od 23. 11. do 21. 12. STRELEC

ONA: Prenapeta si, tako da te razjezijo že malenkosti. To ni dobro, saj si s tem delaš medvedvo uslugo. V službi ne bodo dolgo prenašali tvoje razdražljivosti, posebej še, ker veš, da niso oni krivi. Najbolje bo, da se pogovoriš s partnerjem in skušaš zadevo čim prej odpraviti.

ON: Vaja dela mojstra, hkrati pa jemlje moči, zato bodi previden. Ker pričakuješ, da te bo nekdo pravočasno zadržal, rineš z glavo skozi zid, kar pa se utegne neprijetno zaplesti, zato vzemi pamet v roke in premisli.

od 21. 4. do 20. 5. BIK

ONA: Zadnje čase ti ne gre tako, kot si bila navajena. Malo si sama kriva, malo pa nerazumevanje ljudi, s katerimi imaš opravka. Ni si navajena hladnega vzdušja. Zato se le stežka znajdeš. Sicer pa je potrebno tudi to poskusiti.

ON: Izjalovila se bo pustolovščina, ki si se je tako veselil, ostal ti bo le mučen spomin. Spriznati se boš moral s tem, da si zadevo sicer dobro začel, a zaradi nenadejanih težav slabo izpeljal. Toda za deževjem vedno po-sije sonce.

od 24. 8. do 23. 9. DEVICA

ONA: Ne boš veliko govorila o sebi, zato pa bo tvoj prijatelj govoril toliko več, tudi o stvareh, ki se ga čisto nič ne tičejo. Neke stvari ti bo šla pošteno na živce, tako da se boš razburila, vendar se bo nevihta hitro polegla.

ON: Pozabi na svarilo, s katerim te zasipavajo sorodniki, poslušaj raje glas srca. Ko boš premagal neke za-držke, boš spoznal, da si bil dolgo časa nespameten. Uveljavil se boš na poseben, izviren način in marsikdo ti bo zavidal.

od 22. 12. do 20. 1. KOZOROG

ONA: Doživela boš nekaj prav neverjetnega, kar te bo še dolgo podžigalo k novim korakom in odločitvam. Imela boš dolge in naporene pomenke z nekom, ki ti ne želi nič dobrega. Še enkrat premisli, ali nisi zagrešila napake.

ON: Ne pričakuj, da boš ves čas doživljala le prijetne in vznemirljive stvari, ampak se pripravi tudi na neko manjše, neprijetno presenečenje. Clovek, ki si mu do sedaj slepo zaupal, te bo pustil na cedilo.

od 21. 5. do 21. 6. DVOJČKA

ONA: Napeta si in že malenkosti iz tvoje okolice te jezijo. Skušaj dognati vzroke za to stanje, čeprav dobro veš, da leži vzrok v skrbanih odnosih s partnerjem. Nekdo te nagovarja, da bi se spustila v stvar, ki je lahko zelo donosna.

ON: Navada, ki se je zaman skušas otresti, bo šla nekomu zelo na živce. Pravica se bo izkazala malce pozno, a bo vseeno še pravi čas, da boš lahko potegnili črto pod nekim dogajanjem. Večkrat boš zagovarjal svoj prav.

od 24. 9. do 23. 10. TEHTNICA

ONA: Krizo si dolgo odlagala, sedaj pa se boš morala spopasti z nekaterimi stvarmi. Malo boš morala potrpeti, se nekaterim stvarim tudi odpovedati, vendar bo zato nagrada toliko lepša. Življenje brez sprememb bi bilo pušto in prazno.

ON: Življenje si boš uredil s potrpežljivostjo, nikakor pa ne z nenadnimi odločitvami. Pustolovščina, v katero se spuščaš, bo tako prijetna, da te bo podžigala k novim podvigom, ki pa se znajo neprijetno zaplesti.

od 21. 1. do 19. 2. VODNAR

ONA: Nekaj, kar se je začelo kot šala, ti ne bo dalo spati. V tolažbo naj ti bo to, da šalijca glava boli še mnogo huje kot pa tebe. Najvažnejše pa je, da se bo na koncu vse srečno končalo. Nepričakovano srečanje te bo vznemirilo.

ON: Tvoja prizadevanja bodo bogato poplačana, saj ti bo uspelo, da boš razpletel zavoženo zadevo. Ne čakaj križem rok, ampak tudi ti kaj prispevaj k temu, da bi bila zveza trajna. Ne bo ti žal. Obeta se ti novica ali darilo.

od 22. 6. do 22. 7. RAK

ONA: Pamet v roke že sedaj in ne šele potem, ko boš že utrpela izdatno škodo. Nikar zato ne odklanjaj dobro mišljenega in koristnega nasveta. Tvoj ugled ne bo zaradi tega niti malo trpel.

ON: V trenutkih, ko ti bo najlepše, se boš spomnil nekega dogodka. Ne dopusti, da bi te premagalo ljubo-sumje, stori vse, da bi srečo poglobil in utrdil. Prejel boš obvestilo, ki mu sprva ne boš verjel, potem pa te bo navdušilo.

od 24. 10. do 22. 11. ŠKORPIJON

ONA: Zabavala se boš, ko boš ugotovila, da si končno premagala tisto, kar te je oviralo pri realizaciji tvojih načrtov. Z denarjem si boš omogočila užitek, na katerega prej nisi mogla računati.

ON: Ne poskušaj biti bistveno drugačen od okolja, v katerem živiš in delaš. Nekdo ti sicer veliko pomeni, vendar ne toliko, da bi zaradi njega kazalo porušiti vse dosedanje življenje. Od dogovorjenega srečanja lahko zelo veliko pričakuješ.

od 20. 2. do 20. 3. RIBI

ONA: Preveč si obljubljal, zdaj ti pa zmanjkuje časa in moči, da bi to uresničila. Umakni se, dokler je še čas, in stori samo to, kar je nujno potrebno. Naj te trenutno navdušenje ne zanesa, da bi ravnala v nasprotju s svojimi načeli.

ON: Nekdo ti bo nekaj zelo zavidal, ti pa ne boš vedel kaj. Posvetilo se ti bo šele čez nekaj časa. Napeti odnosi s prijatelji se vsak dan stopnjujejo, ti pa se še naprej izogibaš odkritega pogovora.

SESTAVIL EDI KLASINC	MESTO V SLAVONJI	PLOT	LASTNIK MLINA	FRANC. VOJNI PIŠEC	STARA MAMA, BABICA	REKLAMNI LISTIČ	SOVJET. ATLETIČNA PRESS	KRANJSKI DEŽELNI GLAVAR (IVAN)	POSTAVA, RAST
VRSTA EKCEMA									
SPRIMEK RUDNIN									
KRILATA BESEDA									
ODPRTA TELESNA POŠKOBOBA					JANEŽ (LAT.)				
FRANC. PISATELJ (EMILE)					VPRAŠALNICA				TITAN
KARTA, VIZITKA (ANGL.) ANČKA					radio TEDNIK ptuj	ZAJEMANJE ZRAKA V PLJUČA	ANTON TROST RADO NAKRST		

737	IGRALEC ŽIGON	SLOV. PISATELJ (JANEZ)	PANČEVO GRŠKI ROMANOPIŠEC	MESTO V NIGERLI	radio TEDNIK ptuj	PRIBLIŽNO, CIRCA	GOROVJE V EVROPI	MESTO V DALMACIJI ORANJE	FILMSKI IGRALEC DANSON	PREBIVALKA IBER. POL.	NEMŠKI GINEKOLOG (HERMANN)	ZNAMKA SMOČI
ŽICA NA KITARI					DAVEK NA MEJI						GR. POLO-TOK LISKO ZEN. IME	
SOVJETSKI ESTRADNI PEVEC (VLADIMIR)					MUSLIMANSKI BOG INJE				WELŠKA HRANA GL. MESTO VINOOLA			
NOBO-METAŠ SPREČO				GEORGI IVANOV OTOK NA JADRANU		NAČRT 36 RUSKA CRKA			NIDE-LAVNOST RAZKO POLIČ			
POTR-DITEV								SNOP, ZVEZAN OB KLASAJU ALDORNIL			GL. MESTO ITALIE ANDREJ HIENG	
ODGOVARJANJE V TRETJI OSEBI								MEŠANA SOLATA				ZNAMKA JAPON. AKUST. NAPRAV.
radio TEDNIK ptuj	ANTON SOVRE		ESTONSKI ZOOLOG (KARL)					VRSTA FOTOG. APARATA				SLOV. TEKAČ (MATIJA)

GRAPHIC DESIGN

Marjan Bombek
Jadranska 18, Ptuj ☎ (062) 776-890

Oblikovanje in izdelava vseh prapagandnih sporočil — reklamne in napisne table (svetlobne), nalepke, tisk na vse vrste materialov (guma, les, plastika, tekstil, usnje...)

ARHITEKTONSKI ATELEJ
FRANJO ČIŽEK, PROJE. DIPL. ING. ARCH.
MARIBOR, POD GRADIŠČEM 26 ☎ 062/2312

NO DOVOLJENJE

IZDELUJEMO NAČRTE
NOVIH GRADENJ,
ADAPTACIJ IN LEGALIZACIJ ZA GRADBE — HITRO IN POCENI!

OSNOVNA ŠOLA MAJŠPERK
razpisuje
prosta dela in naloge računovodja.

Delovno mesto je razpisano za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Pričetek dela je 1. 4. 1992.

Pogoji:

- V. stopnja strokovne izobrazbe — ekonomski tehnik
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj pri podobnih delih

Prošnje z dokazili o ustreznih izobrazbi in s krajšim opisom dosedanjega dela pošljite v 8 dneh po objavi na naslov Osnovna šola Majšperk, 62322 Majšperk.

AVTO ŠOLA «GLORIJA»,
d.o., Sp. Hajdina 111/A

Obveščamo vse, ki želijo opraviti izpit za voznika motornih vozil kategorije A, B in kmetijskega traktorja, da začnemo tečaj iz cestnoprometnih predpisov v ponedeljek, 23. marca 1992, v Srednješolskem centru Ptuj ob 16. uri v učilnici 122.

Prijave sprejemamo po telefonu na št. 775-404, osebno na sedežu Avto šole na Sp. Hajdini 111/A in v Srednješolskem centru pri Janezu Janžekoviču.

Dijakom in študentom nudimo 50 % popusta za teoretični del. Pri praktičnem delu nudimo vsem možnost obročnega plačevanja ur vožnje.

Dobimo se pred Srednješolskim centrom v ponedeljek, 23. marca 1992, ob 16. uri. Priporočila se AVTO ŠOLA «GLORIJA»!

SKLEP

O JAVNI RAZGRNITVI OSNUTKA ZAZIDALNEGA NAČRTA ZA OBMOČJE P 7 S 6 NOVA VAS I — CENTER

1. Javno se razgrne osnutek zazidalnega načrta za območje P 7 S 6 Nova vas I — Center, ki ga je izdelal Zavod za ekonomiko in urbanizem Murska Sobota pod št. projekta 14/91-ZN/PT februarja 1992.

2.

Osnutek, ki določa merila in pogoje za urejanje cca 1,65 ha velikega območja manjšega poslovno-stanovanjskega centra v Novi vasi pri Ptuj, se javno razgrne v času od 19/3 do 21/4-1992 v prostorih Sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja in na sedežu Krajevne skupnosti Rogoznica. V času razgrnitve se zbirajo pripombe na mestu razgrnitve. Javna obravnava osnutka bo v četrtek, 16/4-1992, ob 12. uri v sejni sobi Sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja.

3.

Ta sklep se objavi v Tedniku.

Številka: 352-3/92-4
Datum: 12/3-1992

PODPREDSEDNIK
IZVRŠNEGA SVETA SO PTUJ
Franc BEZJAK, dipl. ing. agr.

RADIO PTUJ

(98,2 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)

ČETRTEK, 19. marca: 14.00
Uvod. 14.15 Novice, horoskop, varnost. 14.30 RAJŽAMO IZ KRAJA V KRAJ: Juršinci. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 VČERAJ-DANES-JUTRI, obvestila, mali oglasi. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 URICA DOMAČIH.

PETEK, 20. marca: 14.00
Uvod. 14.15 Novice, horoskop, varnost. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.25 V vrta. 16.30 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.30 VČERAJ-DANES-JUTRI, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 MALI OGLASI V ŽIVO.

SOBOTA, 21. marca: 14.00
Uvod. 14.15 Novice, horoskop,

čestitke poslušalcev. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 VČERAJ-DANES-JUTRI, obvestila, mali oglasi. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 RADIJSKI KVIZ.

NEDELJA, 22. marca: 10.00
ORFEJČEK. 11.00 Tedenski pregled, obvestila, horoskop, glasba in EPP. 11.50 Kmetijska oddaja. 12.00 Domača ustvarjalnost, Svetloba duha. 13.00 Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 24. marca: 14.00
Uvod. 14.15 Novice, horoskop, varnost. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 VČERAJ-DANES-JUTRI, obvestila, mali oglasi. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 Mala ptujška kronika, šport, kultura — vmes glasba po izboru Draga Skoka.

TOREK, 24. marca: 14.00
Uvod. 14.15 Novice, horoskop, varnost. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 VČERAJ-DANES-JUTRI, obvestila, mali oglasi. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 V ŽIVO.

SREDA, 25. marca: 14.00
Uvod. 14.15 Novice, horoskop, varnost. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.25 Za planince. 16.30 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 VČERAJ-DANES-JUTRI, obvestila, mali oglasi. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 NOVOSTI V SLOVENSKI ZABAVNI GLASBI.

POSEBNA UGODNOST

10% popust za vozila

RENAULT

DVOJNA UGODNOST: NIŽJE TOVARNIŠKE CENE, MANJŠA OSNOVA ZA PROMETNI DAVEK

Vam nudi JERUZALEM ORMOŽ,
Obrat AVTOSERVIS, ☎ 062/701-106

TRGOVSKO PODJETJE LIPA,
Osojnikova 1,
62250 Ptuj,

razpisuje delovno mesto

POSLOVODJA

z ustrežno izobrazbo in 3 leti delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izobrazbi v 8 dneh po objavi na naslov: Trgovsko podjetje LIPA, Osojnikova 1, Ptuj.

kmetijski kombinat ptuj p. o.

KK PTUJ
TURIZEM IN GOSTINSTVO

Trstenjakova 1
62250 Ptuj

razpisuje razprodajo rabljene gostinske in pisarniške opreme.

Razprodaja bo v četrtek, 26. marca 1992, ob 8. uri v strokovnih službah, Trstenjakova 1, ob 10. uri v Grajski restavraciji, na Gradu 1.

Informacije dobite na tel.: 062/772-321, int. 31 in 33.

KAMNOSEŠTVO

Zunko

vam nudi:

- izdelavo vseh vrst nagrobnih spomenikov iz uvoženih marmorjev in granitov
- možnost obročnega odplačila
- posebno ugodne cene v marcu
- na vašo željo vas obiščemo tudi na domu

Spodnji Gaj pri Pragerskem, ☎ 792-296.

Sava Kranj

Tovarna avtopnevmatike
SAVA-SEMPERIT
DE Avtozračnice Ptuj

objavlja prosto delovno mesto št. 1297

OPERATIVNI VODJA
ELEKTRO-VZDRŽEVANJA

Od kandidatov pričakujemo, da imajo:

- srednjo šolo — smer elektrotehnika
- 3 leta delovnih izkušenj
- izkušnje s področja vođenja skupine

Delo se opravlja v eni izmeni, poskusno delo je tri mesece.

Pisne prijave z dokazilom o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov SAVA KRANJ, Kadrovska služba Ptuj, Ormoška c. 33 A, PTUJ, v 8 dneh od objave oglasa.

O izidu bomo prijavljene kandidate obvestili v 15 dneh po preteku objave.

DAMIS d.o.o.

Potrčeva 2, Ptuj, ☎ 773-375

POSLOVNA ENOTA

Stiles

SALON POHIŠTVA

OTVORITEV NOVIH RAZSTAVNIH PROSTOROV
(155 m²)

V SOBOTO, 21. MARCA '92

TOVARNIŠKI POPUSTI DO 40 %
KREDIT NA TRI OBROKE BREZ OBRESTI
KREDIT 1 + 5 s samo 25% OBRESTNO MERO

NA DAN OTVORITVE BOMO
ZA VSE NAKUPE PRI GOTOVINSKEM PLAČILU
NUDILI DODATNIH 5 % POPUSTA

PRIPOROČAMO SE!

FURMAN
NA POSTAJA 18, PTUJ
☎ (062) 771-637

IZDELAVA
IZOLACIJ NA
ZAMRZOVALNIKIH
UGODNE CENE!

KUPIM TELEFONSKO
LINJO!

Vse zainteresirane
prosim, da dajo
ponudbe na
RENT-A-CAR CAISSA,
Prešernova 22,
☎ 062/772-946

AVTO
ŠOLA
»URŠKA«

Organizira brezplačen tečaj iz CPP. Prijave sprejemamo na sedežu podjetja v Arbajterjevi 2 ali na tel. 775-313 ali 772-066.

AMD PTUJ,
Cvetkov trg 4,
Ptuj,

ORGANIZIRA TEČAJ IZ **CCP** za voznike motornih vozil v ponedeljek, **23. marca 1992,** ob 16. uri v učilnici društva. Prijave ob pričetku ali po tel.: 771-033.

Ugodni pogoji plačila in vožnje!

Projekta inženiring p.o.

62250 Ptuj,
Trstenjakova 2

Izdelujemo kompletno lokacijsko in tehnično dokumentacijo visokih in nizkih gradenj, vodimo postopek in pridobivanje vseh soglasij do gradbenega dovoljenja ter po potrebi nadziramo gradnjo. Individualnim graditeljem nudimo posebne ugodnosti!
☎ (062) 771-391, telefaks (062) 771-359.

PONUDBA INDIVIDUALNIM GRADITELJEM

TAMES d.o.o.
ORMOSKA 34, PTUJ

TRGOVINA — INŽENIRING — STORITVE
☎ (062) 775-028
telefax (062) 775286

Spoštovani kupci!

V TRGOVINI »ELEKTROMETAL« NA ORMOSKI 14 VAM NUDIMO:

- material za centralno ogrevanje
- toplotno tehniko
- elektromaterial
- izdelke črne in barvne metalurgije

- oljne gorilnike THYSSEN
- solarno opremo
- vodovodni material
- razni material in opremo po naročilu

IZVAJAMO:

- montažo oljnih in plinskih gorilnikov za centralno kurjavo
- meritve emisije dimnih plinov in nastavitve gorilnikov
- elektroinstalacije jakega in šibkega toka
- meritve elektroinstalacij
- meritve strelovodnih naprav

PODJETJE TAMES — GARANCIJA ZA VARNOST IN TOPLOTO VAŠEGA DOMA.

SERVIS
HLADILNE
TEHNIKE

Kompletna popravila hladilnikov, zamrzovalnikov in elektroinstalacij.

ŠEGULA, Potrčeva 2, Ptuj
☎ 061 771-418 (NON STOP)
NAJNIŽJE CENE IZOLACIJ!
GARANCIJA!

EKONOMSKA FAKULTETA
UNIVERZE V LJUBLJANI
LJUDSKA UNIV. PTUJ

POSLOVNA ŠOLA
(BUSINESS SCHOOL)

DVOLETNI VIŠJEŠOLSKI
ŠTUDIJ OB DELU

Predavanja in izpiti v Ptuj.
Pogoj za vpis je končan katerikoli 4-letni program srednje šole (V. stop.)
INFORMACIJE IN VPIS do 30/3-1992
LJUDSKA UNIVERZA PTUJ,
Trg MDB 2
tel.: 771-359, 771-361.

TRGOVINA
POD gradom
PTUJ, Prešernova 34

NA ZALOGI IMAMO:

- vse za šivanje in krojenje
- gumbe in zadrge
- metražno blago
- otroško konfekcijo — od št. 6 dalje
- trenirke, trikoje in drese
- likalne deske, likalnice in podloge za likanje

POSEBNA
PONUDBA:

- uvožena svila od 925 SLT dalje
- žoržeti 530 SLT
- kavbojke (št. 6 do 10) 1290 SLT
- španarice od 1300 SLT dalje

SAMO V MARCU:
pri nakupu nad 3000 SLT — praktično darilo

pomlad 92
prodajni sejem
gornja radovna
313-44-1992

KUPON
50% POPUSTA ZA
SEJEMSKO VSTOPNICO
Izrežite in predajte na sejamski blagajni — za Vas **POMURSKI SEJEM** in Vaš **TEDNIK**

mali oglasi

UGODNO! Po najugodnejši ceni vam iz Velenja dostavimo premo na dom. ☎ 062 691-095.
PRODAM OSKILOSKOP STIHL — škropilnico in centralno peč. ☎ 775-905.

MEDNARODNO PODJETJE s predstavnostvom v Sloveniji išče komunikativne sodelavce z avtom in telefonom. Delo je v popoldanskem času na širšem območju Štajerske. Informacije dobite v petek, 20. marca, ob 18. uri v Prešernovi ul. 6 — v hotelu MITRA v Ptuj, v TV-sobi.

PRODAMO bukova drva. ☎ 774-629.
POCENI PRODAM LADO — 1500 za rezervne dele ali v celoti. Ločič 10, Trnovska vas.
PREKLICUJEM spričevalo OŠ Ivana Spolenaka, izdano na ime Matevž Zavec, Turniška 26, Ptuj.
PRODAM kolje (kostanjeve) za vinograd. Leopold Lorber, Zetale, Čermožiše 64.

Računalniško podjetje BY-TEK iz Ptuja vzame v najem sobo ali enosobno stanovanje v Ptuj ali okolici za potrebe zaposlenega delavca za obdobje 2 let, možnost predplačila. Informacije na telefonsko številko 062 776-138.

PRODAM športno kolo, pralni stroj Obodin, logaritemske antene in videorekorder FUNAL. Industrijsko naselje 5, Kidričevo.
PARCELO za gradnjo v k.o. Nova vas pri Ptuj v izmeri 1145 m², z lepim razgledom, prodam. Oddaljenost od centra mesta 2 km. Cena 12 DEM po m². Edvard Fingušt, Maribor, Dvořakova 10/b. ☎ 36-728.
PRODAM 45 arov travnika v Jurrovcih. Antonija Lesjak, Sp. Hajdina 42.

ELEKTROINSTALATERSTVO ANTUN IVANČIČ
 Ulica 5. prekomorske brigade 9, Ptuj.
 ☎ 062 775-053

SE PRIPOROČA S POPRAVILI:
 — domofonov v blokih in hišah
 — električnih štedilnikov
 — termo peči
 — elektroinstalacij

Naročila vsak dan od 6. do 8. in po 16. uri.

PRODAM seno v balah. ☎ 708-071.
PRODAM telico, brejo osem mesecev, pod A kontrolo. Franc Dajčman, Jiršovci 55, Destrnik.

NESNICE — mlade jarchice pasme Hisex, rjave, 15 tednov stare, opravljena vsa cepljenja, iz kooperacijske reje, prodajamo po zelo ugodni ceni. Vsak, ki kupi 10 jarch, dobi eno zastoj. Dobite jih vsak dan pri Jožetu Soršaku, Podložje 1, Ptujška Gora.

PRODAM trisobno lastniško komfortno stanovanje z garažo v Kidričevem. Cena in plačilo po dogovoru. ☎ 796-394.
PRODAM ETZ 250, prevoženih 3800 km, registriran do 2/93, z opremo za 80.000 SLT. Marjan Mesarec, Frankovci 49, Ormož.
PRODAM luščeno koruzo, svežo svinjsko mast in krmo (seno, otavo). Tržec 4. ☎ 793-168.
PRODAM 150 kg svinjo domače reje. Antonija LAZAR, Kicar 145.
CITROEN GS 1.3, letnik 1980, prodam. ☎ 771-427.
DVA TOMOS avtomatika prodam. Potočnik, Cirkovce 65.

ZAPOSLIM prodajalca pohištva, lahko pripravnik. Salon pohištva Šmigoc, Spuhlja 79/A. ☎ 775-410.

PRODAM seno. Franc Lovrenčič, Krčevina pri Vurbergu 37, Ptuj.
PRODAM 600 l haloškega vina šipon-laški rizling po 60 SLT. ☎ 775-047.
PRODAM 170 kg prašiča domače reje (lahko tudi samo polovico). Muraj, Svetinci 22.
PRODAM travnik 12,38 arov z gradbenim dovoljenjem. Cena 12.500 DM v tolaški protivrednosti. ☎ 775-524.

MENJAM dvosobno stanovanje v bloku v Ptuj za tro- ali večsobno v Ptuj. ☎ 775-571.
VARILNI aparat in »ŠROTAR« prodam. ☎ 766-048.
SEJALNICO za koruzo-novo prodam 15 % ceneje. ☎ 766-298, Bukovci 148.
PRODAM osebni avto 125 P, letnik 80, dobro ohranjen še registriran. Branko Zajc, Kidričevo, Industrijsko naselje 5.
PRODAM sadike poznih sort cepljenih orehov. ☎ 772-110, popoldan.
PRODAM ZASTAVO 750 v celoti ali po delih. ☎ 773-118, od 16. ure naprej.
DOBRO ohranjen R-14, letnik 1980, garažiran, in televizor Telefunken, ekran 66, star 3 leta, prodam. ☎ 062 712-250.

trgovina
BONO
 tekstil-obutev
 šifem pri Ptuj

KUPIM DOBER, velik klavir (prosim, navedite znamko, letnico izdelave, barvo in ceno). Edvard Jugovec, Krčevina pri Vurbergu 147.
PRODAM moped tobrzinec. Plajnshek, Gorenjski Vrh 12, Zavrč.
KAKOVOSTNI kasetofon KENWOOD, dvojni in RECIEVER Yamaha ugodno prodam. ☎ 773-767 od 17. do 20. ure.

NOVO NOVO NOVO NOVO

RENT-A-CAR MONACO
 BOJAN VOGRINEC
 GEREČJA VAS 74, 62250 PTUJ
 ☎ (062) 796-040

Vam pod ugodnimi pogoji nudi izposojlo naslednjih tipov novih vozil: Golf diesel, Renault 5 in 4, Citroen AX — first
 Po želji vsaki stranki dostavimo avtomobil na dom.
 Za vas posluujemo NON-STOP in se priporočamo!

PRODAM Renault 14. ☎ 775-838 ali Pesič, Greg. drevored 8, Ptuj.
PRODAM rabljen hladilnik. ☎ 772-664.
V NAJEM dam gostinski lokal na dobri točki v okolici Ptuja. ☎ 775-444.

ZOBNA ORDINACIJA
 dr. Zdenka Antonoviča v Krapini, M. Gubca 49, ordinira vsak dan po dogovoru. Vse informacije po telefonu: 049/71-795.

IŠČEM KV mizarja. Vuk, Breg 28, Majšperk.
CITROEN GA, dober in vozen, prodam za 60.000 SLT. ☎ 776-956, popoldan.
PRODAM vikend s 24,5 a vinograda 3 km iz Ormoža, ALFO 33 1,3 S, letnik 86/6, in zaprt tovorni tricikel. ☎ (062) 775-264.
28. februarja se je na Potrčevi cesti izgubila belo-zelena »borša« s športno opremo in očali. Najditelj naj jo vrne proti nagradi. ☎ 772-467.

DEŽURSTVO ŽIVILSKIH TRGOVIN
 Sobota, 21. marca: KEKEC in CIRIL-METODOV DREVORED

V ponedeljek, 16. marca 1992, smo se poslovili od staroste Avtobusnega prometa Maribor

Ludvika Ivanuša

upokojenega soferja in mehanika, rojenega leta 1900

Slava njegovemu spominu!

Certus—Avtobusni promet Maribor—DE Ptuj

Ljubezen, delo in trpljenje bilo tvoje je življenje, nam ostala zdaj praznina in v srcu velika bolečina. Nekje v tebi je bil, a zamahnil si z roko, češ zmagal bom — močnejši sem, pa vendar ni bilo tako.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, brata in dedka

Alojza Korenjaka

iz Skorbe 43 b

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znanecem in prijateljem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi prerani zadnji poti.
 Hvala za izrečena pisna in ustna sožalja, za poklonjeno cvetje, sveče in svete maše.
 Posebno se zahvaljujemo govornikom — sosedi Silvi Brodnjak in g. Francu Cvetku za izrečene poslovilne besede pred hišo žalosti.
 Zahvaljujemo se tudi dr. Kolencu in dr. Borinu ter medicinskemu osebju splošne bolnišnice Maribor.
 Iskreno se zahvaljujemo tudi sosedoma Kolarič, gospe Krušč in gospe Debeljak za nesebično pomoč.
 Hvala gospodu župniku za opravljen obred, pevcem za odpete pesmi.
 Hvala pogrebnemu podjetju Mir, govorniku ob odprtem grobu in za odigrano Tišino.
 Še enkrat topla beseda HVALA vsem za vse!
 V tihi žalosti njegovi najdražji: žena Antonija, hčerka Danica in sin Alojz z družinama ter sestra Julka z družino.

MOSKI srednjih let iz Nemčije išče dobrega in poštenega prijatelja od 20 do 30 let za dopisovanje. Možen je tudi obisk. Odgovor na zaželeno sliko. Naslov v upravi.
PRODAM krožne brane in predsetvenik z valji, oboje malo rabljeno. Matjašič, Levanci 4.

UČITELJEM in staršem učencev osnovne šole Dornava se zahvaljujem za darovano pomoč. SANDI KUHAŘIČ.

KUPIM holice, cca 200 kg. ☎ 708-222.
PRODAM molzni stroj VITREKS (prevozni). Jože Kosec, Mali Brebrovnik 58, Ivanjkovci pri Ormožu.
PREKLICUJEM zaključno spričevalo 8. razreda OŠ Leskovec na ime Srečko Arnuš, Veliki Okič 18, Zg. Leskovec.
PRODAM 10 m³ ostrejša za drva. ☎ 773-639.

IZDELOVANJE betonskih zidakov BRUNO ŠURBEK, Poljčane. ☎ 062 825-303. Obveščamo, da imamo v ponudbi meseca betonske zidake dimenzij 30, 25, 20, 12 in novost — vrtno robnike.

PRODAM dve breji kravi, stari 4 in 6 let. Franc Arnuš, Destrnik 49.
ŠKODO, letnik 1977, ohranjeno, registrirano do novembra, zelo nujno prodam za 700 DEM. Pilingler, Stojnci 111.
V HLAPONCIH PRI POLENSAKU prodam ali dam v najem njivo. Vornekar, Cesta Olge Meglič 4, Ptuj.
PRODAM novo centralno peč FEROTERM, oljni gorilnik, bikca (120 kg) in pujske (okrog 40 kg). ☎ 790-700.
I ha 60 arov njive v Podložah prodam. Pleterje 46. ☎ 790-721.

IZOLACIJSKE FASADE
 s stiroporom in zaključnim slojem bavalit.
 ● Postavimo gradbeni oder in vgradimo ALU-vogalnike.
 ● Opravimo vsa silikopleskarska dela.
 ● Nudimo obročno odplačevanje.
 ● Za opravljena dela damo garancijo.
 Int vsak dan od 7. do 10. ure
 ☎ 062/681-576

BAKHOSOV HRAM

LACKOVA 6

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta in dedka

Jožeta Primožiča

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znanecem in prijateljem, ki so mu izkazali zadnje spoštovanje z lepo mislijo ali spremstvom k zadnjemu počitku.

Vsi tvoji

Truplo tvoje zemlja krije, v hladnem grobu mirno spiš, srce tvoje več ne bije, bolečin več ne trpiš. Nam pa žalost srce trga, solza lije iz oči, dom je prazen in otožen, ker tebe več med nami ni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, tašče in stare mame

Marije Feguš

iz Pobrežja 144

iskrena hvala sosedom, prijateljem, sokrajanom in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, nam v težkih trenutkih stali ob strani in pomagali.
 Hvala dr. Simoničevi, zdravstvenemu osebju int. odd. Splošne bolnišnice Ptuj za nego, skrb in lajšanje njene bolezn.
 Hvala duhovnikom za opravljeno mašo in obred, pevcem iz Vidma, govorniku g. Polancu za poslovilne besede in pogrebno podjetju »MIR« za opravljene usluge.
 Hvala sodelavcem RL »VELENJE«, »METALNA«, Maribor, NK Videm. Iskrena hvala za darovane vence in prelepo cvetje, sveče, za svete maše ter ustno in pisno izraženo sožalje.
 Vsem in vsakemu posebej, ki ste nam kakorkoli pomagali, iskrena hvala.

Zalujoči: hčerka Marica z možem Viktorjem, sin Martin z družino, sin Janko z družino.

ZAHVALA

Ob smrti dragega sina, brata in strica

Janeza Strelca

iz Grajene 14

se zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnika pospremili na zadnje počivališče in z nami sočustvovali. Še posebej hvala gospodu župniku za opravljen obred, gospodu Paternostu za sočuten poslovilni govor, sodelavcem iz Gradbenega podjetja Ptuj ter sosedom.

Zalujoči: mati in bratje z družinami

ZAHVALA

Z globoko bolečino v svojih srcih počasi zaznamo dojemati slovo od našega ljubelega sina, brata, vnuka in nečaka

Igorja Gojkoška

iz Hajdoš 42 B

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sošolcem in znanecem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi mnogo prerani zadnji poti, mu darovali cvetje, vence, sv. maše, sveče ter nam izrazili pisna in ustna sožalja.
 Posebna zahvala osebju ptujске bolnišnice, govornikom za ganjive besede slovesa, pevskim zborom OŠ Hajdina, GD Hajdoše in KP Ptuj, OŠ Hajdina, Glasbeni šoli Ptuj, GD Hajdoše, NK Hajdoše, TAM-Gospodarska vozila ter Komunalnemu podjetju Ptuj.
 Zahvaljujemo se gospodu župniku za opravljen obred in ganjive besede ob odprtem grobu.
 Hvala vsem, ki sočustvujete z nami.

TVOJI NAJDRAŽJI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, žene, babice, prababice, sestre in tete

Cite Cep

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, sočustvovali z nami, darovali cvetje, za sv. maše ter nam ustno izrazili sožalje.
 Posebna hvala g. Antonu Galunu in Janezu Dolšaku za lepe besede slovesa, pevcem za odpete žalostinke in g. patru Benjaminu Mlakarju za poslovilni obred in sv. mašo.

ZALUJOČI: VSI, KI SMO JO IMELI RADI!

Kje si, dragi mož in ati, kje je ljubi tvoj obraz, kje so tvoje pridne roke, ki skrbele so za nas.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

Janka Mohorka

iz Jurovec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znanecem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje.
 Hvala govorniku, g. župniku za opravljen obred in pevcem za odpete žalostinke.

ZALUJOČI: žena Amalija, sinovi Marjan z družino, Janko, Ivan in hčerka Marica

Zeleni leguan zraste čez 2 metra. Živi v tropskih predelih ob rekah Srednje in Južne Amerike ter Indonezije. Vedno pripravljen pozirati uživa ob zanimanju obiskovalcev.

Daniilo Auer, mož, iz čigar stanovanja je prišlo veliko število razstavljenih plazilcev in dvoživk. Foto: McZ.

EDINSTVEN V EVROPI

Mariborski akvarij je bogatejši za 130 vrst domačih in eksotičnih plazilcev, dvoživk in insektov, ki »stanejo« v novem terariju. Posebej so ponosni na eno največjih zbirk strupenih in nestrupenih kač v Evropi. Razstavo je slovesno odprla mariborska županja Magda Tovornik.

Za šipami si lahko ogledate kubanskega vitkega udava, ki zraste do 2,5 metra, tigrastega pitona, ki zraste prek 7 metrov, kajmana, bengalskega varana, leguana, več vrst želv...

Kateraga ste dobili najtežje? Branko Kolar, predstojnik Terarija: »Krokodila. 26. avgusta 1990 so nam ga ukradli. Vreden je okoli 3000 DEM in so ga najbrž hoteli prodati. Domnevamo, da je bil »prevroč« blago in na isti dan čez leto dni so nam ljudje sporočili, da so ga opazili v jami Ljubecna pri Celju.«

Kako se te divje živali prilagodi ujetništvu?

»V glavnem so to živali, ki so prišle na svet v ujetništvu. Uvozi ti je potrebno čim mlajšo žival, da se lažje privadi.«

Kako skrbite za njih?

»Pomembno je, da si miren, ko prideš k živali. Neverjetno ču-

tijo tvoje razpoloženje. Če si miren, so tudi one mirne, nič ti ne napravijo, če ne, je bolje čiščenje, oskrbo preložiti za nekaj časa.«

Mariborski akvarij so odprli že leta 1953. Vodno živalstvo in rastlinstvo v 39 akvarijih je privabljal številne obiskovalce, posebej šole. Polagoma so pričeli razstavljeni še plazilce, dvoživke in insekte. Lani je prispeval svoj domaćo zbirko v vrednosti 2,5 milijona SLT Danilo Auer. S tem je ta mariborska institucija postala svetovno znana, postala je članica CBSG (svetovno združenje za zaščito živalskih vrst) in

edinstvena tovrstna v južni in srednji Evropi.

Večino nestrupenih živali, ki so sedaj tu, so imeli pri Auerjevih doma. Sicer imajo tudi muco in psa, vendar so se od vedno navduševali tudi za kače, želve... Sčasoma je bilo za vse premalo prostora in razmišljati so morali o novem domu. Kako so živali prenesle preselitev?

Ga. Auer: »Najtežje je bilo za leguana. On nas pozna, zelo se razveseli, ko me vidi. Lahko bi ga primerjala z muco, le da ga ne moreš božati, zato smo ga gladili z zobno četkico. Njemu je tu najneprijetnejše, pa saj se bo navadil. Vsak dan ga obiskujemo.«

McZ

Terarij v Mariboru

SLOVO OD ANTONA INGOLIČA

»S svojimi deli ostaja med nami...«

Od pisca Lukarjev, Matevža Visočnika, Gimnazije, Pradedov in številnih drugih romanov, od predvojnega profesorja na ptujski gimnaziji, kjer je bil soprotnik Franceta Miheliča, dr. Stanka Cajnkarija in drugih, izgnanca v Srbijo, pa ponovno profesorja na Ptuju in Mariboru, urednika revije Nova obzorja in profesorja v Ljubljani, predvsem pa pisatelja in velikega humanista so se na pokopališču v Zgornji Polskavi, nedaleč od njegove spodnje Polskave, kjer se je pred dobrimi 85 leti rodil, v nedeljo poslovili številni domačini, stanovski prijatelji, predstavniki kulturnega in političnega življenja slovenjebistriške občine, kjer je bil častni občan, ter iz ptujske in mariborske. Prišli so tudi njegovi zadnji sosedje iz Vrhovcev pri Ljubljani.

V imenu krajanov Polskave in občanov Slovenske Bistrice se je od pokojnika poslovil Franc Pišek in poudaril, da bistriška občina ob izgubi častnega občana prejema v dar in varovanje njegovo bogato pisateljsko zapuščino. Antonu Ingoliču bo v prihodnje posvečena posebna soba v drugem nadstropju bistriškega gradu.

V duhu so se od njega poslovili tudi številni bralci, ki so in še vedno vneto prebirajo njegova dela in se ob tem spominjajo človeka, ki je znal

prisluniti malim ljudem s pohorskih pobočij, ptujske ravnice in haloških vinorodnih gor, pisatelja, ki je že pred vojno, zlasti pa še v zadnjih dveh desetletjih razširil meje svojega domačijskega sveta, a bodo bralci tudi v prihodnje ob njegovem imenu najprej pomislili na njegove lujarje, dravske splavarje in haloške viničarje.

Začetki njegovega pisanja segajo najbrž že v obdobje ljudske šole, saj je vedno rad pisal spise. Najraje se je spraval na kloč pred hišo, si na kolena položil desko, nanjo pa zvezek, in medtem ko je iz mizarske delavnice njegovega očeta prihajalo petje obličev in žag ter hrumenje strojev, po cesti mimo hiše pa so ropotali kmečki vozovi, je zlagal besede v stavke, te pa nízal v zgodbo, ki jo je terjat naslov.

S knjigami, ki jih je dobesedno požiral, se je njegov svet širil. Vedno je vestno opazoval vse, kar se je okoli njega dogajalo, večno je iskal dejstva in pojave. Iz vsega tega pa je bila sestavljena življenjska resničnost njegovih zgod, črtic in romanov, bodisi za odrasle ali otroke.

Med najtežja obdobja svojega življenja je vedno štel izgnanstvo, največ svojega »studija« pa je posvetil svojim koreninam, pri čemer mu je izdatno pomagal prijatelj prof. dr. Jože Koropec, saj sta družino in vsak zase raziskovala zadnjih 300 let zgodovine na južnem pobočju Pohorja.

Sedaj se njegovi prijatelji ne bodo več srečevali z njim v njegovi zidanci nad Zgornjo Polskavo pod vznožjem Bukovca, z dr. Koropcem, daljnim sorodnikom, ne bosta več razglabljala o svojih koreninah. Odšel je tiho, kot je živel.

V nedeljo so njegovi številni prijatelji govorili ob njegovem odprtem grobu. Akademik Ciril Zlobec, ki se je od njega poslovil v imenu Predsedstva Republike Slovenije in Slovenske akademije znanosti in umetnosti, je dejal, da vsaka smrt vedno najbolj prizadene tiste, ki ostanejo. In v pone-deljk, dan po pogrebu, sta načrtovala, da bi skupaj razmišljala o njegovi še neobjavljeni črtici.

Po besedah Zlobca se je z Ingoličem sklenilo obdobje socialnega realizma, literarnega obdobja, ki so ga oblikovali Bevk, Kosmač, Kranjec in Voranc. »Slovo od tebe je skoraj nerealno. Ker si pisatelj, ostajaš s svojimi deli vedno med nami.«

V imenu Društva slovenskih pisateljev se je od pokojnika poslovil Tone Partljič.

Zar o pisateljskimi posmrtnimi ostanki so položili v grob njegove družine — k njegovima ženi in zetju; v slovo mu je še zadonela pesem iz grl možkega pevskega zbora Obrtnik s Polskave.

Vida Tipolovec

Anonimneži vse bolj predrzni

Kot kaže, so anonimni klici o podtaknjenih bombah zadnje čase že prava moda, anonimneži pa postajajo vse bolj predrzni. Tako je v sredo, 11. marca, nekaj pred osmo uro neznan otroški glas sporočil ptujski policiji, da je v Srednješolskem centru spet podtaknjena bomba, in za nameček dodal, da imajo časa za izpraznitve le petnajst minut. Policisti in vodstvo šole so seveda ukrepali skrajno resno, po temeljitem pregledu pirotehnikov pa so ugotovili, da je bil tudi ta alarm lažen.

-OM

pomlad 92

prodajni sejem gornja radgora 313-44 1992

KUPON 50% POPUSTA ZA SEJEMSKO VSTOPNICO

Izrežite in predajte na sejemski blagajni — za Vas POMURSKI SEJEM in Vaš **TEDNIK**

BRALCI SPRAŠUJETE

V uredništvo Tednika dobimo večkrat kakšno pritožbo ali vprašanje, na katero si bralci sami ne vedo odgovoriti ali ne vedo, kje bi poiskali odgovor. Včasih nas na kakšen problem samo opozorite. Odločili smo se, da bomo za tovrstna pisma uvedli posebno rubriko BRALCI SPRAŠUJETE — TEDNIK IŠČE ODGOVOR. Prosim, da se podpisete s polnim imenom in naslovom, v časopisu pa bomo vaše pismo objavili nepodpisano, če boste tako želeli.

VPRAŠANJE

Bralc B. K. iz okolice Ptuja je bil zaposlen pri zasebniku obrtniku. Prekinil je delovno razmerje, ker se je odločil odpreti lastno obrt. Z bivšim delodajalcem sta uredila vse dokumente, le delovne knjižice mu ta ni vrnil. Tako naš bralec trenutno ni socialno zavarovan. Kako naj od bivšega delodajalca dobi delovno knjižico, sprašuje B. K.

OD VRAT DO VRAT PO ODGOVOR

Najprej smo se oglašili pri vodji službe pravne pomoči pri Zvezi svobodnih sindikatov v Krambergerjevem domu, v katero so vključeni tudi zaposleni pri ptujskih obrtnikih, Albinu Pucelnu: »Delovna knjižica je osebni dokument, ki ga da delavec v hrambo delodajalcu, vendar mu jo mora le-ta vrniti, ko delavec to zahteva. Ker zahteva marsikdaj ni jasno izrečena, predlagam vašemu bralcu, da od delodajalca pisno zahteva, naj mu izroči delovno knjižico na primer v roku 8 dni. Če mu ta v tem roku knji-

žnice ne bo vrnil, naj vloži zahtevek na sodišče. Svetujem tudi, da se bralec obrne na inšpektorja za delo, ki bi v takšnem primeru moral intervenirati. Mogoče pa je dobiti tudi novo delovno knjižico.«

Občinska zgradba na Srbskem trgu, soba 16 v 1. nadstropju. Vodja oddelka za kadrovske in pravne zadeve SO Ptuj, Metod Fridl-Grah: »Novo delovno knjižico lahko delavec dobi, če je staro izgubil ali je uničena. Za preklic plača 135 SLT in se isti dan dobi novo. V konkretnem primeru to ne pride v poštev, razen če bo delodajalec izjavil, da je knjižica uničena. Primerov zadržanja knjižice je veliko, vzroki so različni. Največkrat se to zgodi v primeru, ko delodajalec ni plačeval socialnega in zdravstvenega zavarovanja za zaposlenega. Bralcu svetujem, da se oglasi pri inšpektorju za delo in na sodišču združenega dela.«

Občinski inšpektor za delo g. Korjunič: »Delodajalec bi seveda moral delavcu knjižico izročiti, vendar jaz ne morem veliko narediti. Največkrat gre za to, da je delavec kaj dolžan, da ni česa vrnil. Delodajalca običajno po telefonu opozorim, naj vrne knjižice. Edina pot za vsega bralca je, da svojega delodajalca toži za škodo, ki mu jo je ta povzročil.«

In smo poklicali še v Ljubljano. Pomočnica glavne republiške inšpektorice za delo g. Irena Kolak meni: »Stvar je povsem v rokah občinskega inšpektorja za delo, ki mora delati po Zakonu o delovnih razmerjih in mora v takšnem primeru izdati ureditveno odločbo, s katero zahteva, da delodajalec vrne knjižico delojemalcu, če je delovno razmerje zares prenehalo. Sodni postopki, ki bi jih morebiti sprožil vaš bralec, je povsem neodvisen od inšpektorjevega dela in lahko teče vzporedno z inšpektorjevim postopkom.«

*** TEDNIK IŠČE ODGOVOR ***

Tudi to smo mi...

Pa naj še kdo reče, da posode za smeti niso vsestransko uporabne! Tako se je posodobil puntar pred ptujskim vrtcem na Raičevi 12 v noči s soboto na nedeljo. Škoda, da je pust že minil. McZ.

osebna kronika

RODILE SO — ČESTITAMO: Olga Šošarič, Prerad 49, Polensak — dečka; Natalija Janžekovič, Bukovci 105/a, Ptuj — dečka; Lidija Fištravec, Rogozniška 21, Ptuj — Mihaela; Slavica Vidovič, Hajdoše 55, Hajdina — deklkico; Suzana Kumer, Hajdoše 40/a, Destriak — dečka;

Vikica Pušaver, Stoperce 9/a — deklkico; Marija Kosajnč, Mezgovci 25/a, Dornava — Severna; Brigita Milošič, Dolane 3, Cirkulane — dečka; Sabina Meznarič, Dolane 23/a, Cirkulane — deklkico; Marija Petek, Sobetinci 14/a, Markovci — deklkico.

Kulturni križemkražem

PTUJ ● V Narodnem domu bo nočoj ob 18.30 svečanost za Jožeta Derinkoviča iz Cirkulane, ki kot zborovodja dela že 35 let. Danes vodi štiri zbornice — okrog sto pevcev, ki mu bodo nočoj zapeli skupaj.

PTUJ ● V Zgodovinskem arhivu bodo danes ob 13. uri odkrili portret nekdanjega ravnatelja profesorja Antona Klasičina in predstavili graške arhivske institucije.

PTUJ ● V Ljudski in študijski knjižnici je na ogled pregledna razstava o nedavno umrlem pisatelju Antonu Ingoliču.

PTUJ ● V torek, 24. marca, ob 19.30 bo v gledališču abonmajska predstava Primorskega dramskega gledališča Feydeaujeva Poskrti za Amelijo. Režija Boris Kobal. Za mladinski abonma bo ista predstava v sredo, 25. marca, ob 15.30.

TOMAŽ PRI ORMOŽU ● RTV Slovenija in Ljubljanska banka prirejata v nedeljo, 22. marca, ob 14. uri v dvorani kulturnega doma KONCERT IZ NAŠIH KRAJEV, ki ga bo vodil Boris Kopitar.

TEDNIK

TEDNIK je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izdaja Zavod za radjsko in časopisno dejavnost RADIO-TEDNIK PTUJ.

UREDNIŠTVO: Franc Lačen (direktor in glavni urednik), Ludvik Kotar (odgovorni urednik), Jože Smigoc (pomočnik odgovornega urednika in lektor), Stefan Pušnik (tehnični urednik), Jože Bračić, Ivo Čiani, Majda Goznic, Darja Lukman, Martin Ozmec, Vida Topolovec, Nataša Vodusek in Milena Zupanič (novinarji).

PROPAGANDA: Oliver Težak. Naslov: RADIO-TEDNIK, Raičeva 6, 62250 Ptuj, p.p. 99; tel. (062) 771-226; faks (062) 771-223. Celoletna naročnina 1500 tolarjev, za tujino 3100 tolarjev. **ZIRO RAČUN** pri SDK Ptuj 52400-603-31023. Tisk: GZP Mariborski tisk Maribor.

TEDNIK pomladnik

IZ VSEBINE:	
— OBNOVA GOZDOV	stran 2
— POMLAD V VRTU, TESTIRANJE TRAKTORSKIH ŠKROPILNIC	strani 4 in 5
— PREHRANA PLEMENSKIH SVINJ	stran 6
— PRIDELOVANJE KROMPIRJA	stran 7
— GNOJENJE POLJSCIN	stran 8

Prilogo uredil: Jože Bračič
Fotografije: MO in JB ter strokovna literatura.

Dobrodošla, pomlad '92

Meteorološka pomlad se je začela že z začetkom marca, koledarska bo nastopila jutri (v petek) ob 9. uri in 48 minut. Narava se ne ozira na koledarje, zato je že lep čas pred pomladjo napepla cvetne popke, ki jih le še nočni hlad drži zaprte in jih tako ohranja pri življenju. Kako nepredvidljiva je narava, nam dokazuje iz dneva v dan malo divjega vetra, nekaj toplega sonca in tanka snežna odeja presenečenja v ranem torkovem jutru.

Jutrišnji dan bo šel mimo nas kot vsak običajen dan v letu. Morda se bo le redkokdaj na hitro spomnil, da je prišla Vesna, od nekdanj simbol no-

vega življenja. Zeleni jo bodo pričakali z zalogo malih drevesc, ki jih bodo tudi letos delili in s tem prispevali k bolj zelenemu in zdravemu okolju. Tu in tam je že zadišala sveža brazda, zeleneti je pričela trata, ptički so prvi zapeli pomladi v pozdrav, sonce nas vleče na plano.

Za obdelovalce zemlje se pričinja delovno leto. V Tednikovi prilogi Pomladni Tednik smo združili nekaj strokovnih nasvetov, ki so jih prispevali naši stalni ali občasni strokovni sodelavci. Želimo vam prijetno branje.

Jože Bračič

pomlad 92
prodajni sejem
gornja radgona
313-44.1992

**KUPON
50% POPUSTA ZA
SEJEMSKO VSTOPNICO**
Izrežite in predajte na sejmski
blagajni — za Vas
POMURSKI SEJEM
in Vas
TEDNIK

PIŠE: ANDREJ KOVAČIČ, DIPL. ING. GOZD.

Obnova gozdov

Vsako pomlad se na gozdarje obračajo lastniki gozdov, ki želijo v svoje gozdove posaditi sadike gozdnega drevja. Na samo sadnjo marsikateri lastnik gleda s poljedelskega vidika, kjer spomladi seješ, v jeseni pa žanješ, ter pričakuje hitre in vidne rezultate gospodarjenja. V gozdu gre za drugačen potek dogajanj, proizvodna doba je zelo dolga, traja sto in več let. V življenju enega gozda se izmenjajo tri generacije gospodarjev, zato gozd ne prenese poenostavitve. O sadnji sadik se ne moremo dogovoriti na cesti ali kar po »telefonu«; za to je potreben predhodni ogled gozda in strokovna odločitev gozdarja.

Gozd pokriva dobro polovico površine naše države in pomeni bolj ali manj ohranjen del naravnega okolja. Zraven lesnoproizvodne so postale danes zelo pomembne okoljetvorne in varovalne funkcije gozda. Vse to zahteva od lastnikov in gozdarjev, da je pristop do gozda ekološki, posegi pa morajo biti strokovni, saj le naraven gozd z visoko lesno zalogo najbolj optimalno opravlja svoje funkcije. Ob tem je dobro omeniti, da so se napredni gozdarji že pred sto leti zaradi pomanjkanja lesa in naravnih ujm zavedli omenjenih naravnih danosti in s tem pomena načela trajnosti pri gospodarjenju z gozdovi.

Ko gozd doseže neko starost, ga posekamo in na njegovo mesto stopi nov rod — nov gozd. To zamenjavo starega drevja z mladim imenujemo obnovo gozdov (pomlajevanje gozdov).

Nov gozd lahko nastane z naletom semena z gozdnih dreves, kar imenujemo **naravna obnova gozdov**. V manjši meri lahko nastane tudi iz poganjkov, zraslih iz panjev ali korenin. Uravnavanje naravne obnove je zelo zahtevno delo, ki zahteva obilo znanja o gozdnih rastiščih, lastnostih posameznih drevesnih vrst, stanju gozda, načinih pomlajevanja in gospodarskih razmerah.

Gozd mora biti dovolj star, da rodi dobro seme. Krošnje morajo biti pri naravni obnovi dovolj osvetljene, da obilno rodijo. Gozdno drevje semeni skoraj vsako leto, obilneje pa vsakih nekaj let, kar imenujemo semenska leta in jih poskušamo čim bolj izkoristiti pri naravni obnovi. Zastor krošnje mora biti dovolj gost, da varuje nastali podmladek pred vročino, mrazom, vetrom in ohranja zračno vlago. Gozd pa s svojimi krošnjami hkrati ne sme preveč zasenčevati pomladka, saj mora priti do gozdnih tal dovolj toplote, svetlobe, njegove korenine pa mu ne smejo odvzeti preveč hrane. Za boljši uspeh naravne obnove je dostikrat potrebno gozdna tla predhodno pripraviti, če so pokrita z

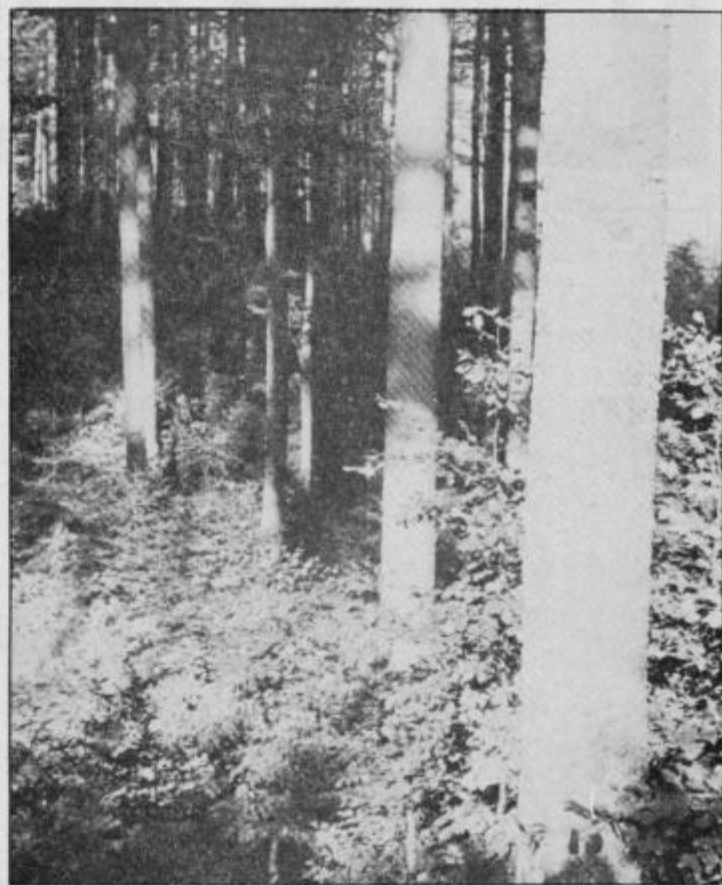
debelo plastjo gozdnega odpada (iglice, listje, drobne vejice), surovega humusa ali zapleveljena. Uporabljen način pomlajevanja je odvisen od rastišča, drevesne vrste in terenskih razmer. Pri nas lahko zelo pogosto vidimo nepremišljeno izvedeno naravno obnovo gozda na strmih pobočjih, kjer se pozneje s posekom preostalega drevja poškoduje ali uniči pomladek. Naravno obnovo lahko ovirajo ali onemogočajo steljarjenje, gozda puša in preštevilna rastlinojeda divjad.

Čas naravne obnove gozda (pomladitvena doba) na našem področju traja 15—25 let. Pri kvalitnih gozdnih na dobrih rastiščih moramo gledati, da je čim daljša, saj se pri tem stara in mlada faza gozda medsebojno prekrivata, stara drevesa pa nam proizvajajo kvaliteten, debel in vreden les.

Nepravilno izvedena naravna obnova ima lahko za posledico slab uspeh ali izostanek, zapleveljenje gozdnih tal ter neprimerno drevesno sestavo bodočega gozda.

O **umetni obnovi** govorimo takrat, kadar nastanejo gozdovi s saditvijo sadik ali setvijo semena. Umetno snujemo gozdove, kadar naravna obnova ne uspe ali zamenjamo rastišče neprimerno drevesno vrsto. Velikokrat pa je umetna obnova potrebna, ko je gozd zaradi prekomernega izkoriščanja in poseka najboljših dreves genetsko osiromašen, tako da ne moremo pričakovati kvalitetnega potomstva. Človekova želja po hitrem zaslužku je pripeljala do golosekov in uvajanja umetne obnove na velikih površinah, kar je ob sadnji tujih »boljših« drevesnih vrst pripeljalo do nastanka nenaravnih gozdov, ki nam danes povzročajo velike težave. Umetna obnova na našem področju pomeni, da je bilo gospodarjenje posestnikov pa tudi gozdarjev v preteklosti ali sedanjosti v takem gozdu napačno.

V zadnjih 40 letih je bilo umetno ogozdenih tudi veliko opuščene kmetijskih površin. Izkušnje pri tem nam danes kažejo, da pričakovane rezultate lahko doseže-

mo z umetno ogozditvijo le na dobrih rastiščih, vsepovsod drugje pa je boljše opuščene kmetijske površine prepustiti naravnemu zaraščanju s pionirskim gozdom, ki osiromašena tla najprej popravi in omogoči prihod vrednejših drevesnih vrst.

Gozdove obnavljamo umetno s saditvijo sadik ali s setvijo semen gozdnega drevja.

Najbolj znan način je **sadnja** sadik, je pa tudinajdražji način obnove. Danes stane 1,00 ha površine, zasajen s sadikami smreke, najmanj 50.000 SLT, z drugimi drevesnimi vrstami pa je še dražji. Večje sadike sadimo v jamice, pri manjših pa uporabljamo motiko za križni vsek.

Sadimo spomladi ali v jeseni, ko korenine mirujejo, oddajanje vode pa je najmanjše. Za iglavce je primeren čas spomladi, listavce in macesen pa lahko sadimo tudi v jeseni.

Sadnji ponavadi sledijo še varovalna dela zaradi drgnjenja ali obrizanja divjadi, predvsem pri domačih vrstah. V tako osnovanem nasadu je potrebno 4—5 let sadike obžeti in negovati, da jih ne prerastejo trave in grmovje, to pa vložena sredstva podvoji.

Setev semen gozdnega drevja je manj znan način umetne obnove, je pa uspešnejši in cenejši kot sajenje, ki je bilo nekaj časa znak neke »mode« v gozdarstvu. Seme za se-

tev nabiramo v semenskih gozdovih, saj imamo v Sloveniji organizirano gozdarsko semenarsko službo.

Pred setvijo je potrebno seme pripraviti in ga zaščititi pred glivami in škodljivci. Tla po potrebi predhodno obdelamo in prerahljamo. Sejemo ob točno določenem času na celotni površini ali pa na delih v obliki krp, prog in vrst.

Uspeh umetne obnove je lahko kljub dobri in pravilni izvedbi slab zaradi suše, pomanjkljive obzete in nege. Tuje drevesne vrste lahko propadejo zaradi neprimernosti rastišča (veter, sneg, žled, biološki škodljivci) ali jih prerastejo vitalnejše in odpornejše domače vrste.

Danes iz prakse vemo, da je lahko naraven način obnove z nepravilnimi deli v mladem gozdu tudi do 10 × cenejši od umetne obnove. To so pa številke, ob katerih se mora zamisliti vsak dober gospodar.

Ob mnogofunkcionalnosti gozda in močni medsebojni prepletenosti in soodvisnosti dogajanj v njem lahko naši ukrepi učinkujejo na različne načine in sprožijo tudi nepovratne procese, katerih vpliv se čuti skozi daljše časovno obdobje. Zaradi tega je potrebno zaupanje in sodelovanje med lastnikom gozda in gozdarskim strokovnjakom, ki vedno želi, da bi ta imel čim boljši gozd, saj se bo to v končni obliki pokazalo v narodnogospodarskem stanju in pogojih življenja v našem okolju.

ANDREJ SAJKO, NOVI DIREKTOR VINARSTVA

»Naš izziv je kakovost«

Pred kratkim je bilo ptujsko Vinarstvo Slovenske gorice — Haloze gostitelj prireditve, na kateri so slovenski kmetijski novinarji tretjič zapored razglasili slovenske vinske prvake. Naziv, ki je pogojen z veliko zlato medaljo na mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani, je tokrat dobilo štirinajst slovenskih vin, med njimi kar tri ptujska. To je tudi povod za pogovor z novim direktorjem Vinarstva Andrejem Sajkom.

Andrej Sajko poudarja, da je kakovost slovenskega vina največji

Poleg tega so sedaj vinarji in vinogradniki v nejasnem položaju,

saj ne vedo, kakšne posledice bodo prinesli denacionalizacijski in lastninski procesi. Prav zaradi te nejasne prihodnosti ni investicij, za vinogradništvo pa je nenehno investiranje nujnost. Vinarji zato želijo čimprej končanje lastničenja, da bodo vedeli, pri čem so.

V Ptujju menijo, da bi lahko tudi z morebitnimi novimi lastniki vinogradov dobro sodelovali in da bi jim le-ti zaupali svoje presežke vina v strokovno nego in prodajo.

Sicer pa ima haloško in slovenskogoriško vinogradništvo dobre pogoje za ohranjanje in dvig kakovosti svojega vina. Po katastrofalni pozebi leta 1984 je Kmetijski kombinat poskrbel za obnovo uničenih

Andrej Sajko, novi direktor Vinarstva Slovenske gorice

površin. Povprečna starost vinogradov je tako komaj štirinajst let, torej se bodo lahko kletarji ob ugodnih vremenskih in finančnih razmerah veselili dosežene kakovosti in dobrega gospodarjenja, potrošniki doma in v tujini pa se bomo sladkali z odličnim vinom haloškega porekla.

JB

izziv vsem kletarjem in vinogradnikom. Zasluga za to, da je število slovenskih vinskih prvakov s pet ali šest v prejšnjih letih poraslo na lanskih štirinajst, je prav v tem izzivu. Slovenija v svetu že slovi kot vinska dežela, njena vina so v samem kakovostnem vrhu, težava pa je v za tuji trg previsokih cenah.

Ptuj, ki se ponaša s sedemstopenjdesetletno tradicijo kletarstva, ima tako v uveljavljanju slovenskega vina tudi posebno obvezo in razglasitev kar treh ptujskih vin za slovenskega vinskega prvaka je prav zaradi tega toliko večji uspeh.

Slovinci zase ne pridelamo dovolj vina, kljub temu pa želimo kakovostna vina tudi izvažati. Na drugi strani se morajo vinarske organizacije ukvarjati z nabavo in prodajo vina z območij nekdanje Jugoslavije in drugih držav Evrope in sveta. Ta posel je potreben zaradi njihovega golega preživetja in je zgolj kratkoročnega značaja. Tudi načrti ptujskega Vinarstva so vezani zgolj na pridelovanje in prodajo kakovostnih vin iz domačih vinogradov.

Seveda pa bo potrebno pred tem korenito spremeniti našo obrestno politiko. Visoke obresti namreč zelo bremenijo vinogradnike in vinarje, so pa tudi vzrok za previsoko ceno sicer zelo kakovostnih slovenskih vin.

GORNJA RADGONA

Prodajni sejem Pomlad 92

Organizatorji sejmskih prireditev v Gornji Radgoni so prisluhnili željam potrošnikov in razstavljalcev, zato uvajajo novo sejmsko prireditev — razstavno-prodajni sejem POMLAD 92. Ta bo od 31. marca do 4. aprila na štiri tisoč kvadratnih metrih gornjeradgonskega razstavišča.

Letos bodo v Gornji Radgoni še tri sejmske prireditve, ena (srečanje slovenskih in madžarskih kmetijcev ter predelovalcev) pa je bila že v zimskem času. Po že omenjeni prodajni prireditvi bo od 1. do 6. junija sejem embalaže INPAK, že tradicionalni sejem embalaže in tehnike pakiranja, povezan s podelitvijo oskarja za najboljšo embalažo. Pred jesenjo bo seveda še znani Kmetijsko-živilski sejem, ki slavi letos jubilej — tridesetletnico. To je organizatorjem poseben izziv, poleg tega pa jih vzpodbuja še dejstvo, da pripravljajo sejem prvič v samostojni slovenski državi.

Podoba kmetijsko-živilskega sejma se bo precej spremenila, manjkali bodo namreč nekateri doslej tradicionalni razstavljalci z juga — iz bivše Jugoslavije, ki so uporabljali precejšnje razstavne površine. Namesto njih prihaja na sejem vse več novoustanovljenih malih podjetij, kar povečuje pestrost ponudbe. Tudi letos bodo vzporedno s samim sejmom tekle številne strokovne in zabavne narave prire-

ditve. Organizirali bodo ocenjevanje proizvodov živilskopredelovalne industrije, razmišljajo tudi o ocenjevanju živine na osnovi ev-

ropskih standardov. Skupaj z Avstriji pripravljajo dvodnevni simpozij o vplivu dušika na tla in podtalnico.

Omenimo še enkrat bližnjo prireditev — sejem POMLAD 92.

Konec marca in v začetku aprila je čas za nakup semen, zaščitnih sredstev, mehanizacije in orodja za kmetijstvo, pripomočkov za obdelovanje vrta, gradbenega materiala in blaga široke potrošnje. Okoli 150 razstavljalcev bo vse to ponujalo na pomladnem prodajnem sejm po sejmskih cenah, ki bodo precej nižje, kot so sicer v malo-prodaji. Direktor Ivan Kovač pravi, da bo mogoče na sejm dobiti vse od šivanke do avtomobila. Seveda ne pozabi dodati prijaznega vabila za vaš obisk, pa tudi vabila podjetnikom z našega območja, da se s svojo ponudbo udeležijo največje razstavno-prodajne prireditve v Sloveniji.

Direktor Pomurskega sejma Ivan Kovač.

JB

PIŠE: MIRAN GLUŠIČ, ING. AGR.

Pomlad v vrtu

Vrt in urejanje bivalnega okolja pred nedavnim nista bila posebno zanimiva, danes pa postaja vrtnarjenje vse bolj prednost nekaterih pred onimi, ki jim to ni omogočeno.

Vrt in zeleno okolje ne prinašata le naravnih dobrin, ki si jih z dopolnilnim delom sami pridelamo, temveč pomenita veliko psihično sprostitvev in fizično olajšavo po napornem delovnem dnevu ali tednu. Vsakdo, ki poskuša z opravili v vrtu, ga to prevzame, in če si tega ne more zagotoviti, si najde nadomestilo pri gojenju posodovk v stanovanju, pa tudi nekatere vrtnine je mogoče pridelovati na cvetličnem oknu, terasi ali balkonu.

S hitrimi koraki se bliža pomlad. Vrtničarji, poprimimo za orodje in pripravimo ji vrt in bivalno okolje v čist in zelen sprejem!

Setev vrtnin

»Kako boš sejal, tako boš žel,« je pregovor, ki ga nikoli ne bi smeli spregledati.

Izkušnje so pokazale, da je med vsemi naravnimi dejavniki pri vrtnarjenju najodločilnejša setev s kakovostnim in zdravim semenom. Vsa priprava in obdelava zemlje za setev sta zaman, če smo uporabili nekaljivo in okuženo seme ali celo seme neznanega izvora.

Semena, ki jih nabavljamo pri semenarji, so predpisano dodelana, pakirana in sposobna za setev. Pri nabavljenih semenih se moramo ravnati po navodilih o setvi, ki so natisnjena na vsaki vrečki, in biti pozorni na napisano letnico pridelave ali rok uporabnosti ter odstotek kaljivosti.

Doma pridelana semena sicer poznamo po poreklu, ni pa vselej znana kaljivost. Zlasti če gre za semena in ostanke prejšnjih let, je koristno, da pred setvijo opravimo kalilni preizkus.

Kolobarjenje

Poleg semena je za setev in uspešno rast vrtnin pomembno upoštevati kolo-

bar. Če rastline več let gojimo na istem mestu, izčrpajo tla. Temu pravimo, da se tla po enostranski izrabi utrudijo. Zdad tudi že vemo, da se tla ne utrudijo samo zato, ker so izčrpane najpomembnejše hranilne snovi, temveč zaradi obratnega procesa: korenine vrtnin ne črpajo samo v vodi raztopljene hranilne snovi, temveč izločajo nekatere snovi, ki jih rastlina ne potrebuje, te pa se v tleh kopičijo in škodljivo delujejo na ohranjanje rodovitnosti tal. Da se izognemo enostranski izrabi in zastrupljanju tal, moramo upoštevati pri setvi in gojenju vrtnin kolobarjenje.

Ločimo vrtnine, ki močno, srednje ali blago izčrpavajo zemljo.

Med rastlinske vrste, ki močno izčrpavajo tla, spadajo vse kapusnice, kumare, krompir, por, zelena in buče. Med požeruhe gnoja uvrščamo tudi rabarbaro, ki sicer kot trajnica raste stalno na istem mestu, in paradižnik, ki mu ugaja, če ga več let zapovrstjo sadimo na isto mesto. Zato te sejemo na grede, ki smo jih že v jeseni močno pognojili z organskimi gnojili in globoko prekopal.

Med srednje izčrpavajoče vrtnine spadajo čebula, česen, korenje, rdeča pesa, solata, špinac, redkvice, kolerabica, paprika in melone. Zadovoljujejo se, če so pognojene samo s kompostom, sejemo pa jih za prej navedenimi vrtninami.

Med blago izčrpavajoče vrtnine sodijo fižol, grah, bob in zelišča. Metuljnicji grah in fižol zemljo celo obogatita z zračni dušik, ki se nakopiči v koreninah. Zato graha in fižola, ko ju pospravljamo, ne pulimo, temveč odrežemo stebela, da korenine ostanejo v tleh.

Po tej razvrstitvi vrtnin je vrtničarjem omogočeno, da si sami prilagodijo in izdelajo triletni kolobar za setev vrtnin.

Ko smo s sodobnimi spoznanji in pretirano uporabo kemizacije pričeli hlastati po visokih pridelkih, se nam je ravnovesje v naravi pričelo podirati. Mnogi pridelki vrtnin, čeprav na videz zelo lepi, so slabe kakovosti in tujega okusa. Zemlja postaja utrjena in vse manj rodovitna. Širijo se najbolj trdovratni pleveli, kvirajo se fizikalne in biološke lastnosti tal.

Mešani posevki vrtnin

Strokovnjaki za naravno vrtnarjenje so pričeli še bolj preučevati zakonitosti v naravi, da ohranijo ravnovesje in rodovitnost tal ter pridelajo zdravo in neoporečno hrano. Po vzgledu samoniklih rastlin in naravi, ki uspevajo v rastlinskih združbah, kjer nima nobena rastlinska vrsta enostranskega monopola, so pričeli razmišljati o mešanih posevkih vrtnin.

Prednosti gojenja mešanih posevkov, ko sočasno gojimo več vrst zelenjave na isti gredi, so:

— rastline, ki so si po korenskem sistemu med seboj skladne, boljše izrabljajo rodovitno zemljo, zato dajejo večje pridelke

— različne vrtnine imajo različen okus in aromo, ki se pri nekaterih prenaša na sosedne rastline. Raba tega spoznanja lahko nudi okusnejše pridelke vrtnin

— številna zelišča v mešanem posevku odvrčajo škodljivce.

Listna zelena, na primer, varuje kapusnice pred bolhači in gosencami. Možnost okužbe in izpostavljenost boleznim se močno zmanjša. Korenine boba zavrnejo voluharja, da bi glodal sladki korenček, če smo ga posejali v soseski boba.

— s sajenjem vmesnih kultur dosežemo zasenčenje površine, to pa ima za posledico manjše izhlapevanje vlage iz tal in preprečuje rast plevelov.

S pomladanskimi opravili v SADNEM VRTU do kakovostnega pridelka

Dosti kakovostnega pridelka sadja je mogoče pridelati samo, če je zemlja plodna. Plodnost zemlje ni odvisna samo od tega, koliko je v njej hranilnih snovi, temveč kakšne so njene fizikalne in biološke lastnosti.

Med fizikalne lastnosti sodijo njena rahlost, zračnost, vlažnost in toplota. Zbita zemlja le počasi prepušča vodo, ob dežju voda zastaja in izpodrine iz zemlje zrak. Brez zraka se korenine ne morejo razvijati in vsrkavati hranil. Korenine, ki so dolgo bez zraka, začnejo odmirati.

Zemlja ni mrtva stvar, temveč v njej živijo številne vrste malih živalic, kot so deževniki, ki v tleh presnavljajo rastlinske ostanke, iz katerih nastaja sprstenina ali humus, in drobnoživke, ki s presnavljanjem organskih in rudninskih snovi ustvarjajo rastlinam sprejemljivo hrano.

Da bi ohranili trajno rodovitnost zemlje, jo moramo obdelovati in gnojiti.

Obdelava zemlje v sadovnjakih je potrebna zaradi ohranjanja njenih fizikalnih lastnosti (da je vsekoli rahla in zračna),

saj je le v takšnih tleh dovolj kisika, ki ga drevesne korenine potrebujejo za svojo rast. Z obdelavo zemlje spravimo organska gnojila, kot so šota, hlevski gnoj ali kompost, in rudninska gnojila bližje koreninam. Z obdelavo tudi uničujemo plevel, ki sadnim rastlinam odvzema hrano.

Razlikujemo jesensko in spomladansko obdelavo. Jesenska naj bo nekoliko globlja, vendar ne toliko, da bi poškodovali sadne korenine. Spomladanska obdelava je plitvejša in mora biti opravljena do začetka vegetacije, nato pa okopavamo, ko opazimo, da je zemlja zaskorjena ali zapleveljena.

Sadno drevje, posajeno v vrtovih, je vzgojeno na šibko rastočih vegetativnih podlagah. Te podlage imajo zaradi majhnega korenskega sistema slabo sesalno moč, zato pa je takšnim drevesom potrebna redna obdelava zemlje in izdatnejše gnojenje, kot je to v travniških sadovnjakih, kjer je sadno drevje vzgojeno na semenjaku z velikim korenskim sistemom.

Gnojenje sadnemu drevju z organskimi gnojili je moralo biti opravljeno že v jeseni ali vsaj v predpomladanskem času. Za gnojenje z rudninskimi gnojili uporabimo mešana gnojila NPK 8 — 26 — 26 ali specialne sadjarsko-vinogradniške nitrofoskale, in to največ 3 kg na ar površine.

Gnojilo enakomerno potresemo v širši kolobar, nikakor pa v kupčkih ob deblu.

Posebej z dušičnimi gnojili ni priporočljivo gnojiti, ker dušik preveč pospešuje rast in v jeseni se takšnim drevesom zavleče vegetacija, rastlina je manj odporna na bolezen in škodljivce, pozimi pa zmrzne.

Rez sadnega drevja

K spomladanski negi sadnega vrta uvrščamo prvenstveno rez in oblikovanje

pomlad 92
prodajni sejem
gornja radčona
313-44.1982

**KUPON
50% POPUSTA ZA
SEJEMSKO VSTOPNICO**
Izrežite in predajte na sejmski
blagajni — za Vas
POMURSKI SEJEM
in Vaš
TEDNIK

Pomen testiranja njivskih škropilnikov

PIŠE: MARJAN HORVAT, ING. AGR.

Strokovnjaki Kmetijske šole Ptuj že več let uspešno testirajo njivske škropilnike v treh občinah severovzhodne Slovenije (Ptuj, Ormož, Slovenska Bistrica). Dosedanje izkušnje so pozitivne, saj se na osnovi ekonomskih in ekoloških učinkov za preverjanje brezhibnosti svojih naprav odloča vse več uporabnikov.

Številne raziskave dokazujejo, da je 70 odstotkov fitoterapevtske učinkovitosti pesticidov odvisno od pravilne uporabe. To je mogoče doseči z natančnimi stroji ter opremo in seveda z usposobljenostjo uporabnikov strojev. Tako je pri sodobni aplikaciji pesticidov potrebno zagotoviti:

- maksimalno mogočo fitoterapevtsko učinkovitost
- čim bolj natančno dozajico in distribucijo
- prihranek pesticidov in drugih preparatov
- doseganje velikih delovnih učinkov in ekonomičnost
- preprečevanje onesnaževanja narave.

Osnovna naloga strojev za zaščito rastlin je:

- priprava škropiva konstantne in predpisane koncentracije
- formiranje curkov za ustrezno strukturo kapljic, ki so odporne na »drift« (zanašanje, izgubo)
- točno doziranje škropiva v določnem času na enoto površine
- enakomernost površinske distribucije škropiva
- ekonomičnost.

Izvajanje terenskega testiranja njivskih škropilnikov

Postopek pregleda in kontrole je naslednji: zunanji vizualni pregled agregatov in priprava za merjenje, merjenje os-

novnih tehničnih parametrov, ki so potrebni za normalno delovanje škropilnika. Pri tem je potrebno opraviti:

- kontrolo zračnega tlaka v vetrniku črpalke
- merjenje obratov priključne gredi traktorja
- merjenje in kontrola manometra (manotest)
- merjenje pretoka črpalke (quantitest)
- merjenje natančnosti doziranja (dozitest)

Sledi vrednotenje rezultatov merjenja in ocenjevanja ter dajanje strokovne ocene o stanju agregata in dajanje navodil in napotkov uporabniku.

Razpored testiranja njivskih škropilnikov v občini Ptuj

16. marec	Trnovska vas	trgovina KZ
17. marec	Moškanjci	gasilski dom
18. marec	Videm pri Ptuj	šolsko igrišče
20. marec	Lovrenc	pri Kmetijski zadrugi
30. marec	Juršinci	lovski dom
31. marec	Gerečja vas	gasilski dom
1. april	Ptuj	dvorišče SSC
6. april	Majšperk	

V občini Ormož

23. marec	Tomaž pri Ormožu	trgovina KZ
24. marec	Podgorci	trgovina KZ
25. marec	Središče ob Dravi	trgovina KZ
26. marec	Ormož	trgovina KZ
27. marec	Kog – Vitan	trgovina KZ

V občini Slovenska Bistrica

2. april	Oplotnica	gasilski dom
3. aprila	Spodnja Polskava	

Priprava njivskega škropilnika za testiranje

Za testiranje je potrebno njivski škropilnik ustrezno pripraviti. Škropilnik naj bo tehnično brezhiben in očiščen, obvezno je potrebno preveriti nivo olja v črpalci, tlak v vetrniku, vsi cevni spoji morajo biti tesni. Škropilna armatura mora biti v dobrem stanju, šobe je potrebno pred testiranjem natančno očistiti, posebno pozornost zahtevajo sita šob. Vse šobe morajo biti enake tako po kakovosti kot po oznaki. Tudi sesalne in tlačne filtre je potrebno pred testiranjem natančno očistiti, čista mora biti tudi notranost rezervoarja, rezervoar pa vsaj do polovice napolnjen s čisto vodo. Priporočljivo je, da lastniki že pred testiranjem preizkusijo delovanje škropilnika tako, da vključijo črpalke in nastavijo delovni tlak ter preverijo distribucijo skozi šobe. Tako lahko ugotovijo manjše napake in jih odpravijo že sami ali pa na dan testiranja poiščejo pomoč serviserja, ki bo prisoten na vseh testiranjih in bo imel na voljo tudi potrebne rezervne dele.

sadnega drevja. Pri rezi se postavljajo vprašanja: zakaj in kdaj je potrebno rezati sadno drevje.

Rezati moramo zato, da oblikujemo krošnje tako, da je od sonca osvetljena vsaka vejica in vsak plod. Z rezjo vzdržujemo zeleno ravnovesje med rastjo in rodnostjo sadnega drevesa.

Kako rezati in oblikovati drevesno krošnje ali grm? Potrebno je poznati lastnosti sadne vrste, sorte, podlage, starost, zdravstveno stanje in prehranjenost.

Mlado, še nerodno drevo režemo tako, da mu izoblikujemo močan ogrodni les, na katerem se bo nato razvijal rodni les. Rodnemu starejšemu drevju izrezujemo stare, izrojene veje, polomljene in poškodovane po boleznih in škodljivcih. Izrežemo vse veje, ki so usmerjene v notranost drevesne krošnje, in pregoste, da preprečimo zasenčevanje. Enoletne poganjke le izjemoma krajšamo in še to le pri mladih drevesih, kadar želimo vzgojiti ogrodni les oziroma vzpodbuditi rast. Sicer pa v drevesu samo redčimo in izrezujemo cele veje ali poganjke.

Kdaj je za obrezovanje najprimernejši čas? Večino sadnega drevja obrezujemo med zimskim mirovanjem. Rez, ko je že pričela vegetacija, je za drevo škodljiva, ker smo z odrezano vejo zavrgli dragoceno rastlinsko hrano, ki je prek zime bila vskladiščena v koreninah, spomladi pa je ob začetku vegetacije že pritekla v veje.

Rezati ne smemo, ko je zračna temperatura pod zmrziščem, ker je takrat na rezilnem mestu lesni poganjek bolj lomljiv. Izkušnje vse bolj kažejo, da se bomo morali pri sadnem drevju bolj posvečati poletni rezi, pletvi in pinciranju med vegetacijo in sčasoma zimsko rez vsaj pri nekaterih sadnih vrstah opustiti. S poletno rezjo, ki jo sadne rastline bolj prenašajo, seveda če je pravočasno opravljena, drevo pridobi na svoji zmogljivosti in odvržemo manj koristnega letnega prirastka lesa.

Prehrana plemenskih svinj

SPECIALISTIČNA SLUŽBA ZA PRAŠIČEREJO

PIŠE: PETER PRIBOŽIČ, DIPL. ING. KMET.

Osnovni namen reje plemenskih svinj je proizvodnja pujskov. Potrebno je doseči večletno izkoriščanje živali s povprečjem 2–2,2 gnezdi na svinjo na leto z 10–12 živorojenimi pujski v gnezdu in čimbolj izenačeno rojstno težo pujskov. Rojstna teža pujskov naj bo v povprečju večja od 1,2 kg. Z dosego tega lahko pričakujemo v normalnih gospodarskih razmerah ekonomičnost reje plemenskih svinj.

reje plemenskih svinj.

Vpliv prehrane plemenskih svinj na velikost gnezda, rojstno težo in odstavitev težo pujskov je večji, kot je vpliv genetskih zasnov živali. To nam narekuje, da je potrebno posvetiti prehrani plemenskih svinj vso pozornost.

Prehranske potrebe plemenske svinje

Osnova za oblikovanje dnevnih obrokov plemenskih svinj so dnevne potrebe hranilnih snovi. Reprodukcijski cikel plemenskih svinj razdelimo na obdobje nizke brejosti, obdobje visoke brejosti, laktacijo in čas odstavitve do ponovnega pripusta. Pri svinji se brejost in laktacija časovno ne prekrivata, zato je vpliv krmljenja na brejost in laktacijo lažje ločiti kot na primer pri kravi.

Normativi prehranskih potreb kažejo na bistveno načelo: skromno krmimo v času brejosti in obilno v času laktacije.

Prehranske potrebe v času nizke brejosti

Pri plemenskih svinjah se v prvih 12 tednih brejosti poveča zgolj teža maternice, plodovih ovojnic in porodne vode, zarodki sami pa dosežejo do devetega tedna brejosti le 8 % končne teže. To je tudi razlog, da so dnevne potrebe po hranilnih snoveh nizke do približno 12 tedna brejosti.

Plemenska svinja potrebuje energetsko vrednost krme, ki je enakovredna vsebnosti energije v 2 kg ječmena, potrebe po beljakovinah pa so enakovredne beljakovinom 0,5 kg soje.

Prehranske potrebe v času visoke brejosti

V času visoke brejosti se zarodki razvijajo hitreje, razvija se mlečna žleza, oblikujejo se rezerve za čas laktacije. Potrebe po hranilnih snoveh se v tem

obdobju povečajo za 20–25 % v primerjavi z obdobjem nizke brejosti.

Pravilno krmljene plemenske svinje pridobijo na teži v času brejosti 35–40 kg, od tega odpade na težo zarodkov, tekočine in ovojnic okrog 20 kg. Plemenske svinje, ki so dosegle težo 180 kg, naj ne pridobijo več na teži. Za pleme potrebujemo živali, ki so v plemenski kondiciji. Prekomerni prirast plemenske svinje zamastijo, to povzroči težke porode, okornost, poveča se smrtnost pujskov in pojavijo se plodnostne motnje. Poveča se nevarnost, da bodo svinje po prasitvi izgubile mleko. Ješčnost zamaščenih svinj je med laktacijo manjša. Mleko se zato tvori iz telesnih rezerv in svinja močno izgublja na teži. Mleko je bolj mastno, kar povzroča pogoste driske pujskov.

Prehranske potrebe v času laktacije

Doječe svinje imajo intenzivno proizvodnjo mleka. Količina mleka na dan je odvisna od števila pujskov v gnezdu. Pujske popije v povprečju 0,7–0,8 l mleka na dan. Dnevna proizvodnja je okrog 8–10 l mleka, ki je zelo bogato s hranilnimi snovmi. Vsebuje okrog 5,7 % beljakovin in 8,6 % maščob. Proizvodnja mleka plemenske svinje je enakovredna kravi s proizvodnjo 30–40 l mleka na dan.

Na osnovi tega so potrebe po hranilnih snoveh 3 krat večje, kot v času nizke brejosti. Plemenska svinja mora zato dobiti v času laktacije dovolj hranilnih snovi, da pokrije svoje potrebe in potrebe za proizvodnjo mleka.

Prehranske potrebe od odstavitve do ponovnega pripusta

Potrebe po hranilnih snoveh v tem obdobju so enakovredne potrebam v času visoke brejosti. Nekoliko energetsko obilnejše krmljenje plemenskih svinj pred pripustom pozitivno vpliva na število ovaliranih jajčec in s tem na velikost gnezda.

Potrebe po prebavljivosti krme

Te potrebe so glede na stadij reprodukcijskega ciklusa različne. Že 60 % prebavljiva krma zadosti potrebe plemenskih svinj v času nizke brejosti. V času visoke brejosti pa mora biti prebavljivost krme večja. Več kot 80 % prebavljivo krmo pa mora imeti plemenska svinja na voljo v laktaciji, ker samo ta

ko prebavljiva krma pokrije dnevne potrebe.

V obdobju brejosti lahko pokladamo plemenskim svinjam kvalitetno voluminozno krmo, ki jo dopolnimo z beljakovinami, vitamini in minerali. Glede na to ima reja plemenskih svinj na kmetijah veliko prednost, saj lahko uporabimo doma pridelano kvalitetno krmo.

Vključevanje voluminozne krme v obroke za plemenske svinje je koristno tako glede ugodne prehrane kot gospodarnosti reje.

Izbor krmil in količine

v dnevnih obrokih

Za prehrano plemenskih svinj lahko uporabimo več vrst doma pridelane krme. Izberemo tisto krmo, ki v danih razmerah dobro uspeva in da primerne pridelke.

Zelena krma

Trave in detelje so kulture, ki dobro uspevajo v Sloveniji in jih lahko pridelujemo z relativno nizkimi stroški. Za krmo plemenskih svinj so primerne v času razrašanja do začetka bilčenja. Takrat je delež listov največji glede na maso cele rastline. Visoka je vsebnost lahko prebavljivih surovih beljakovin in energije, vsebnost surove vlaknine pa je nizka.

Izbiramo tiste vrste trav in detelj, ki imajo ugodno razmerje med listi in stebлом. Med travami so to trpežna ljulka, mnogocvetna ljulka in travniška bilnica, med deteljami pa izbiramo belo deteljo, črno deteljo in lucerno.

Sočne zelene krme pokladamo svinjam v času nizke brejosti 8–12 kg dnevno, v času visoke brejosti 4–6 kg dnevno, v času laktacije pa je ta količina zelo majhna.

Silaže

Sočno zeleno krmo lahko tudi konzerviramo kot silažo ali seno in jo uporabljamo v zimskem času. Vsebnost sušine ob siliranju naj bo 25–35 %. Uporabljamo lahko tudi silirne dodatke, ki izboljšajo postopek siliranja. Silaže trav in detelj naj svinja dobi v času nizke brejosti 6–8 kg, v času visoke brejosti pa 4–5 kg na dan.

V poštev pride tudi silaža cele koruzne rastline, ki pa vsebuje bistveno manj prebavljivih surovih beljakovin, kar moramo upoštevati.

Uporabljamo tudi siliran koruzni storž, vendar ne v kombinaciji z drugo voluminozno krmo, ker vsebuje veliko vlaknin. Krmimo ga v kombinaciji z beljakovinskimi krmili. V obroku nizko breje plemenske svinje je lahko 3–4 kg, v obroku visoko breje plemenske svinje pa 4–5 kg silaže koruznega storža.

Siliran koruzni zdrob je energetsko krmilo, ki ga v prehrani plemenskih svinj uporabljamo v kombinaciji z voluminozno krmo, bogato na beljakovinah, ali z beljakovinskimi krmili. Nizko brejim plemenskim svinjam krmimo okrog 2 kg na dan, visoko brejim 3–3,5 kg na dan in doječim 4–6 kg na dan.

Siliranje koruznega zdroba je enostaven proces, ki zagotavlja kvalitetno krmo za živali. Za vso silirano krmo moramo zagotoviti dovolj velik dnevni

ovzem silaže, da preprečimo naknadno kvarjenje silaže. To upoštevamo pri izgradnji silosov. Dobre izkušnje imamo s koristnimi silosi širine do 1 m, višina silirane krme 0,6–1 m.

Žita in koruza

Ječmen, pšenica in koruza so najbolj razširjeni v prehrani prašičev. Spadajo med energetsko bogata krmila. V obrokih za plemenske svinje morajo biti osnova obroka v času laktacije, v ostalem obdobju pa kot dopolnilo. So pa nepogrešljivi za sestavo popolnih krmnih mešanic.

Krmna pesa

Krmno peso lahko s pridom uporabimo v dnevnih obrokih. Krmimo surovo in predstavlja energetsko krmilo. Dnevno je lahko plemenski svinji pokrmimo 4–5 kg. Obrok mora biti dopolnjen z beljakovinskimi krmili.

Gotove krmne mešanice

Gotove krmne mešanice sestavljajo žita, beljakovinske komponente in mineralno-vitaminske mešanice. Uporaba v dnevnih obrokih je zelo enostavna, ker so že vnaprej pripravljene za kategorijo živali. Nizko brejim plemenskim svinjam pokrmimo 2–2,5 kg na dan, visoko brejim 3–3,5 kg in doječim 5–7 kg ustrezne mešanice. V času nizke brejosti ta količina živali ne nasiti.

Uporaba gotovih krmnih mešanic na kmetiji je zaželeno samo v času laktacije, če nimamo na razpolago krmil, ki bi lahko pokrila potrebe svinj v tem obdobju. V času brejosti pa je cenejši način uporaba kvalitetne voluminozne krme, ki jo ustrezno dopolnimo.

Mineralno-vitaminske mešanice

Dnevni obrok plemenskih svinj mora vsebovati tudi dovolj mineralov in vitaminov. Te snovi igrajo pomembno vlogo v prehrani živali. Pri krmljenju si pomagamo z mineralno-vitaminskimi mešanicami, ki jih dnevno dodajamo osnovni krmi. Dodana količina MVM je odvisna od vsebnosti teh snovi v osnovni krmi. Normalno naj bi dodali breji plemenski svinji 3–4 dag, svinji v laktaciji pa 5–6 dag mineralno vitaminske mešanice na dan. Na trgu imamo različne mineralno-vitaminske mešanice; med boljše spadajo kostovit, dobrodej 700 in pravimin.

Oskrba z vodo

Med brejostjo in v času laktacije je pomembno, da imajo plemenske svinje na razpolago dovolj sveže pitne vode.

Poporodne zdravstvene motnje, na primer žretje mladičev, presušitev mleka in zaprtje svinj, nastanejo pogosto zaradi pomanjkanja vode. Količina dnevno popite vode je odvisna od temperature okolja, količine krme, vsebnosti vode v krmi. Breje plemenske svinje potrebujejo 10–15 l, doječe pa 25–30 l vode na dan.

Krmljenje plemenskih svinj s stališča ekonomičnosti reje in varstva okolja mora temeljiti na doma pridelani krmi. Dokupiti je potrebno le tisto, česar iz naravnih, ekonomskih in drugih danosti ni mogoče pridelati doma. Tudi tako lahko dosegemo dobre rezultate in dober dohodek.

pomlad 92
Prodajni sejem
gornja radgona
313-44 1992

**KUPON
50% POPUSTA ZA
SEJEMSKO VSTOPNICO**
Izrežite in predajte na sejemski
blagajni — za Vas
POMURSKI SEJEM
in Vaš
TEDNIK

Problematika pridelovanja krompirja in sortnega krompirja

PIŠE: ANTON HORVAT, ING. AGR.

Krompir je v Sloveniji že dolgo ena najpomembnejših poljščin. Razširjen je povsod, saj bi težko našli kraj, kjer ga ne sadijo. Dokler je bil živilo za zadovoljevanje osnovnih prehranskih potreb, je bilo posajenih več kot 18 odstotkov njiv. Danes, ko ga uporabljamo predvsem kot do-

datek k mesu in zelenjavi ter za nekatere vrste industrijske predelave, pa ga sadimo le še polovico nekdanjih površin.

Največ krompirja pridelujemo v višinskem in gričevnatem območju osrednje Slovenije ter v njenem SV in JV delu. Naš povprečni pridelek zadnja leta znaša približno 14 ton na hektar. Vsekakor vzbuja to največ skrbi, saj smo po hektarskem donosu na dnu evropske lestvice pridelovanja krompirja. S takim pridelkom ne moremo biti zadovoljni. Če bi namreč vsi pridelovalci uporabljali najboljše seme, preskušane in gospodarsko upravičene agrotehnične ukrepe, bi lahko dosegali hektarski pridelek približno 40 ton. Napredni pridelovalci na sorazmerno velikih površinah namreč že dosegajo tolikšne in še večje pridelke. Poskusi in dosežki nekaterih pridelovalcev v podobnih talnih in podnebnih razmerah, kakršne imamo pri nas, kažejo, da se da na ha pridelati celo do 80 ton krompirja. To je seveda največji možni pridelek, ki je za svojo rast izkoristil vso rastno dobo in imel dovolj vlage.

Majhne hektarske pridelke pripisujemo predvsem temu, da uporabljamo slabo, s hudimi virusnimi boleznimi okuženo seme. Večinoma namreč pustimo za seme gomolje, izločene iz pridelka jedilnega krompirja. Potrjenega semena porabimo zelo malo. Ugotovljeno je bilo, da v Sloveniji ne zamenjamo niti četrte semenskega krompirja.

To, da uporabljamo izrojeno seme, pa je vendarle samo eden od vzrokov za majhne hektarske pridelke. Vse premalo pozornosti namenjamo izbiri rastne dobe. Spomladi velikokrat brez vzroka sadimo prepozno, še hujše pa je v jeseni, ko srednje pozne sorte zorijo še sredi avgusta, kar je najmanj 2 do 3 tedne prezgodaj. Kratkotrajnejša rast je pogosto posledica hudega napada krompirjeve plesni, ki prezgodaj uniči cimo. Krompirjeva rastlina zelo slabo prenaša sušo; posledica je lahko, da krompir

prezgodaj ostari in prisilno dozori.

Pridobivanje krompirja se pri nas hitro posodablja. Hektarske pridelke lahko precej povečamo z novimi sortami. Poleg drugih lastnosti je poglavitno, da so odporne proti boleznim in suši ter da so zelo rodovitne.

Pri krompirju je razvoj prinesel mnogo sort le za določen namen uporabe. Praviloma izgubljajo pomen sorte, ki so bile uporabne za vse. Ni pa zato rečeno, da so nove sorte boljše, so pa rodovitnejše in prilagojene določenemu načinu dodelave in porabe. Tudi sortiment, ki ga lahko pridelujemo v Sloveniji, ni majhen, saj je v obstoječi sortni listi 51 kultivarjev, od katerih jih gojimo 21. V resnici je pridelava krompirja zožena le na nekaj sort, in to: desiree, resy, jaerla, kennebec, tone, vesna, cvetnik in igor. Uvajamo pa še sorte: sante, romano, kondor.

Od pojava novega virusa PVY, ki povzroča nekrotične poškodbe na gomoljih (virus obročkaste nekroze na gomoljih), na katerega je izredno občutljiv naš igor, se je pri pridelovalcih pojavil neki strah. Igor je bil do nedavnega v Sloveniji prevladujoč in ga nekateri pogrešajo, saj je bil dovolj tolerant na vsemogoče napake pridelovalcev, ob tem pa okusen in zanesljiv v pridelkih. Tudi sedaj vodilna sorta desiree je izjemno občutljiva na okužbe z omenjenim virusom, le da reagira samo z močnim mo-

zaikom in skoraj nima nekrotičnih peg na gomoljih.

Da bi pri pridelovanju krompirja dosegali zaželene hektarske pridelke, ki bodo tudi kvalitetni, je potrebno upoštevati naslednja navodila:

- 1) Potrebno je saditi potrjen semenski krompir in ga vsake tri leta zamenjati.
- 2) Sadimo vedno nakaljene krompirje, saj pridobimo na hitri začetni rasti in prihranimo pri vlagi.
- 3) Po potrebi gomoljev ne režemo, ampak raje sadimo primerne gomolje, ker je pri prerezanjih možna hitrejša okužba.
- 4) Krompir sadimo na odcedna in vetrovna območja.
- 5) Pri gnojenju ne pretiravajmo z odmerki dušika.
- 6) S fungicidi škropimo od prvega možnega pojava krompirjeve plesni.
- 7) Krompir zagrmeno v grobove, da so gomolji dobro pokriti z zemljo, ki jih štiti pred okužbo.
- 8) Krompirjevo cimo uničimo vsaj dva tedna pred izkopom, da prekinemo razvoj krompirjeve plesni.
- 9) Krompirje (gomolje) izkopljeemo, ko je zemlja suha, in ne prezgodaj.
- 10) Škropljenje proti boleznim, škodljivcem in plevelu mora biti temeljito, ker bomo le tako dosegali maksimalne pridelke.

Opis krompirjevih sort (seme bo v prodaji)

sorta	zgodnost	barva mesa	barva pokožice	oblika gomoljev	globina očes	rodovitnost	trpežnost v skladišču	opombe
ulster			svetlo	podolgovato				za zelo zgodnji ročni izkop
sceptre	zgodnja	bela	rjava	ovalna	plitva	velika	ni trpežna	nagnjena gomoljkasti kalitvi
jaerla	zgodnja	svetlo rumena	svetlo rjava	ovalna	plitva	velika	ni trpežna	
saskia	zgodnja	svetlo rumena	rjavobrumena	podolgovato ovalna	plitva	srednja	ni trpežna	
resy	zgodnja	svetlo rumena	svetlo rjava	ovalna	plitva	zelo velika	ni trpežna	
tone	srednje zgodnja	svetlo rumena	rjava	podolgovato ovalna	plitva	velika	ni trpežna	
bintje	srednje zgodnja	svetlo rumena	rumena	podolgovato ovalna	plitva	zelo velika	trpežna	za ozimnico in industrijsko predelavo
desiree	srednje pozna	svetlo rumena	rdeča	podolgovato ovalna	plitva	zelo velika	trpežna	za ozimnico
kennebec	srednje pozna	bela	svetlo rumena	ovalna	plitva	zelo velika	trpežna	za ozimnico; občutljiv na krompirjevo plesen, udarce
sante	srednje pozna	svetlo rumena	svetlo rumena	ovalna	plitva	zelo velika	trpežna	za ozimnico; (sorta v uradnem preizkušanju)
romano	srednje pozna	bela	rdeča	ovalna	srednje globoka	zelo velika	trpežna	za ozimnico; (sorta v uradnem preizkušanju)

PIŠE: DAMJAN FINŠGAR, DIPL. ING. AGR

Gnojenje poljščin

GNOJENJE KOT EKONOMSKA KATEGORIJA PRIDELOVANJA RASTLIN • GNOJENJE KOT ELEMENT VARSTVA ČLOVEKOVEGA OKOLJA • ORGANSKA IN ANORGANSKA GNOJILA

V Sloveniji že nekaj let ne izdelujemo mineralnih (»umetnih«) gnojil. Zaradi omejene proizvodnje na Hrvaškem in omejenih možnosti nakupa v Srbiji, kjer je proizvodnja prav tako motena, prevoz do Slovenije pa poteka izključno prek Madžarske in je potrebno plačati z devizami, bomo letos gnojili po evropskih cenah, pridelke pa dobili plačane po dva do trikrat nižjih cenah, kot so v Evropi. Prav gotovo bomo letos gnojili z mineralnimi gnojili manj kot pretekla leta, čeprav še daleč zaostajamo po povprečni porabi hranil na hektar kmetijskih zemljišč za razvito Evropo.

Draga mineralna gnojila in slaba izbira pa se ne pomenita, da bomo pridelali na naših njivah manj kot pretekla leta.

V težkih časih spoznamo, kako nujna je povezanost poljedelstva in živali. Slovenija je v prvi vrsti živali in živali, torej pridelamo poleg mesa in mleka tudi veliko organskih gnojil v obliki hlevskega gnoja, gnojovke ali gnojnice.

S problemom uporabe organskih gnojil v poljedelstvu proizvodnji, da bi imeli od njih čim večjo korist, pri tem pa ne bi onesnaževali okolja, so se in se ukvarjajo številni strokovnjaki in znanstveniki.

V nadaljevanju povzemam nekatera njihova spoznanja.

Splošno o gnojenju

Znano je, da je marsikatera naša njiva zadovoljivo založena z rastlinskimi hranili, kot so fosfor, kalij, magnezij in drugi, pridelki pa vendarle niso takšni, kot bi pričakovali.

bojlerjev, kjer se nabira kot apnenec. S pridelkom odnašamo leto za letom kalcij z njiv, zato je nujno, da ga vsakih nekaj let vrnemo na njivo v obliki hidriranega apna, mletega dolomita ali karbonatnega mulja.

Rastlini so bolj dostopna hranila, če je kislota blizu nevtralne (pH okrog 6,5), kar pokaže tudi analiza zemlje, s katero ugotovimo količino rastlinam dostopnih hranil v ileh.

Z apnenjem torej dosežemo boljši izkoristek hranil v zemlji, pridelek bo ob manjšem gnojenju z organskimi ali mineralnimi gnojili večji.

S pridelkom odnašamo z njive tudi druga hranila (dušik, fosfor, kalij, magnezij, bor, če naštejemo najpomembnejše). Za ohranjanje rodovitnosti tal moramo ta hranila vračati v obliki mineralnih ali organskih gnojil. Koliko posameznih hranil odnesemo s pridelkom, je odvisno od višine pridelka, za naše najvažnejše poljščine pa dajemo podatke v naslednji tabeli. Da bo lahko vsak sam izračunal za svoj

	dušik	fosfor	kalij	kalcij	magnezij
pšenica					
zrnce s slamo	30	15	23	6	4
ječmen					
zrnce s slamo	23	10	25	10	3
koruza — zrnce	18	8	7	6	6
koruza — silaža	3	1,5	3,5	1,0	1,0
koruza					
zrnce s koruznico	28	13	32	8	8
krompir	3,5	1,5	6	0,3	0,7
sladkorna pesa	5,0	1,8	6,5	1,5	1,5
travniki	18	8	25	10	7
strnišna repa	2,5	1,5	4,5	3,0	1,0

Dostopnost hranil je tem večja, čim manj so tla kisla.

Gnojilna in večina mineralnih gnojil (še posebej dušična) so po naravi kisla, apno (kalcij) kot urejevalec reakcije tal se izpira v podtalje, kar neposredno vidimo na grelih naših

pridelke, koliko hranil je odnesel z njive, večinoma podatki za 1000 kg pridelka (pridelek je tudi slama, če jo odpeljemo z njive, kar v večini naredimo).

V primeru, da imamo njivo slabo založeno — to lahko ugotovimo z analizo zemlje — moramo gnojiti nekaj let nekoliko več, kot je potrebno za določen pridelek, koliko, pa nam napišejo kot navodilo ob izdaji analizega lista.

Pri obdelovanju tal na naših poljih skoraj ne vidimo podrahljalnikov. Žnita tla ne omogočajo dobrega razvoja korenin s tem pa je moten sprejem hranil. Po silažni koruzi in sladkorni pesi je nujno vsako njivo podrahljati do globine 60 cm.

Organska gnojila kot nadomestek mineralnih (umetnih) gnojil in dejavnik onesnaževanja okolja

Na območju Dravskega polja je dosegla živali tako stopnjo intenzifikacije, ko se stalež živine ne bo smel več povečevati, dokler ne bodo doseženi pogoji za okolju neškodljivo uporabo gnojil na njivah. V prvi vrsti je to zavesti ljudi, da v neprimernem času (pozna jesen) ne bodo polivali gnojilke. Hlevski gnoj z urejenim gnojiščem je okolju neprimerno prijaznejše organsko gnojilo. Žal pa je živali glavna dejavnost tudi na manjših kmetijah, kjer je v poljedelškem kolobarju malo ali nič žit, zato tudi nimajo slame, ki bi jo uporabili za nastilo.

Ekonomisti so dokazali, da pomeni hlevski gnoj za živali manjši strošek kot gnojilka. Težava je le v tem, da ima danes le malo kdo denar za preusmeritev na hlevski gnoj, čeprav bi lahko zagotovil dovolj nastila.

Iz 10 ton dobrega hlevskega gnoja lahko dobi rastlina

25 kg dušika = 92,6 kg gnojila KAN
20 kg fosforja = 150 kg superfostata
60 kg kalija = 150 kg kalijeve soli
60 kg kalcija = 100 kg apnenca

Hlevski gnoj in druga organska gnojila so pomembna tudi zaradi ohranjanja pozitivne humusne bilance v tleh, kar pomeni, da je potrebno orni dati najmanj toliko organskih snovi (izraženo v sušini ali suhi snovi), kolikor se med letom mineralizira oz. porabi.

Na hektarju njiv se v povprečnem slovenskem kolobarju porabi (mineralizira) 3,3 t sušine organske snovi, žetveni ostanki pa predstavljajo, vrženi zemlji, 1,9 t sušine. Za zdravno humusno bilanco je potrebno povprečno na leto dodati 7 t kvalitetnega hlevskega gnoja ali gnojilke ene krave. Pridelki bodo seveda neprimerno večji, če bomo imeli na njivi okrog 4 % humusa (to ugotovimo z analizo) in bomo to stanje z dodajanjem organskih gnojil obdržali.

Tudi podorine (zeleno gnojenje) so vir organske mase (humusa v tleh), v kolobarju jih lahko sejemo le za strnišni žiti ali ranim krom-

pirjem, nekatere tudi po silažni koruzi. Zaradi humusne bilance bi jih morali sejati vsako leto, če ne uporabljamo organskih gnojil.

Poleg tvorbe organske mase imajo podorine veliko ekološko vrednost, saj vgrajujejo v svoje telo dušične spojine, ki bi se sicer izprale v podtalje. Letošnja zgodnja pomlad je omogočila rano ozelenitev ozimim. Tam, kjer prezimnih dosevkov niso podorali, jih lahko, brez škode za okolje, polijemo s 25 m³ nerazredčene gnojilke. Tudi po silažni koruzi je vredno posejati prezimno podorino, predvsem zato, ker lahko po njej je zgodaj spomladi (marca) polijemo do 25 m³ gnojilke, pred setvijo, npr. koruze, pa še enkrat enako količino.

Podorine morajo v čimkrajšem času postati dejavnik varovanja našega podtalja, saj je ta ukrep eden najcenejših pri preprečevanju onesnaževanja podtalnice, na marsikateri kmetiji pa ni potrebno graditi novih skladiščnih kapacitet za gnojilke.

Gnojilka kot organsko gnojilo

Neseparirana, nerazredčena in pred uporabo mehanično homogenizirana gnojilka z naših kmetij pri pretežno voluminozni travniški ali njivski krmi vsebuje v m³ povprečno:

4,5–5,5 kg dušika,
1,5–2,0 kg fosforja,
6–7 kg kalija.

Kmetije, ki krmlijo veliko močnih krmil pa imajo v m³ gnojilke:

3–4 kg dušika,
2,5–3 kg fosforja,
3–4 kg kalija.

Glavni problem je v gnojilki dušik, ki se v njej pojavlja v več oblikah. Amonijskega dušika je v gnojilki 50–70 %. Ta se v tleh, brez prisotnosti kisika, spremeni v nitratno obliko, rastlinam bolj dostopno, za podtalnico pa bolj nevarno.

Pri nas so zime zelo nepredvidljive, zato ne moremo polivati gnojilke v poznem jesenskem ali zimskem času. V primeru, da tla novembra zamrznejo in ostanejo v takem stanju vse do sredine marca, ne pride do izpiranja nitratov iz gnojilke, ki smo jo polili pred zamrzitvijo tal. Žal je takšnih zim pri nas malo, zato je upravičena prepoved polivanja gnojilke okoli novembra do marca. V podkrepitev navedenega navajamo: decembra in januarja je temperatura naših tal (merjena v okolici Maribora) pod 2° C, to pomeni, da v tem času ni nobene nevarnosti spiranja dušika. Pri temperaturi tal 2–5° C traja približno en mesec, da se spremeni 15 % amonijskega dušika v nitratni, oz. 2 meseca, da se spremeni 50 % dušika. Temperatura 2–5° C je v naših krajih novembra in marca.

Gnojilka zahteva dobro pripravljen poljedelški kolobar. Pri dobro sestavljenem poljedelškem kolobarju, ki vključuje tudi podorine, je potrebno zagotoviti le za 4 mesece skladiščnih prostorov.

pomlad 92
prodajni sejem
gornja radgona
313-44 582

**KUPON
50% POPUSTA ZA
SEJEMSKO VSTOPNICO**
Izrežite in predajte na sejamski
blagajni — za Vas
POMURSKI SEJEM
in Vaš
TEDNIK